

Verordnungsblatt **Dziennik rozporządzeń** für das Generalgouvernement Warschau **dla General-Gubernatorstwa Warszawskiego**

Ausgegeben in Warschau am 11. Oktober 1916.

Wydany w Warszawie dnia 11 października 1916 r.

Inhaltsangabe :

- Nr. 152. Sitzung der Universität zu Warschau.
 „ 153. Sitzung der Technischen Hochschule zu Warschau.
 „ 154. Verordnung betr. die Aufhebung der Verordnung über das Verbot des Handels mit Goldmünzen.
 „ 155. Verordnung betr. die Abänderung der Verordnung über gewerbliche Schutzrechte deutscher Reichsangehöriger.
 „ 156. Verordnung.

Treść numeru:

- Nr. 152. Statut Uniwersytetu Warszawskiego.
 „ 153. Statut Politechniki Warszawskiej.
 „ 154. Rozporządzenie o uchyleniu rozporządzenia dotyczącego zakazu handlu złotymi monetami.
 „ 155. Rozporządzenie w przedmiocie zmiany rozporządzenia o zabezpieczeniu praw poddanych niemieckich w dziedzinie przemysłu.
 „ 156. Rozporządzenie.

Ämtlicher Teil.**152.**

Nachdem sich die Universität Warschau im ersten Studienjahre meinen Erwartungen gemäß erfreulich entwickelt hat und der polnischen Jugend zu einer eifrig und freudig besuchten Stätte geistiger Arbeit geworden ist, verleihe ich ihr hiermit eine neue Sitzung, die bestimmt ist, die freie Entfaltung ihrer wissenschaftlichen Tätigkeit und die Selbstständigkeit ihrer Verwaltung weiter zu fördern.

Zwar haben die gegenwärtigen Umstände es noch nicht gestattet, der polnischen Hochschule in allen Einzelheiten die endgültige Form zu geben. Aber die Errichtung einer selbstständigen Medizinischen Fakultät, die Verschmelzung der Mathematisch-Naturwissenschaftlichen mit der Philosophischen Fakultät zu einer Einheit, die Gewährung voller Autonomie an alle Fakultäten, bedeuten einen verheißungsvollen Schritt auf dem Wege ihrer Entwicklung.

Die weitere Ausgestaltung der Anstalt soll Gegenstand meiner besonderen Fürsorge bleiben. Die Vorbereitungen zur Errichtung einer Theologischen Fakultät sind getroffen. Das Promotions- und Habilitationsrecht, das ich der Hochschule zu verleihen gedenke, ebenso wie die Studienanleitungen und Prüfungsordnungen für die einzelnen Berufe, sollen demnächst mit kundigen Vertretern der beteiligten Zweige der Wissenschaft beraten werden. So wird sich die Warschauer Universität, wie ich zuversichtlich hoffe, bald zu einer den westeuropäischen Schwesteranstalten völlig ebenbürtigen Pflanz- und Pflegestätte geistigen Lebens und der Wissenschaft entwickeln.

Ich erwarte von dem akademischen Lehrkörper, der sich, wie ich gern anerkenne, unter äußerst schwierigen Verhältnissen mit selbstloser Hingebung seiner idealen Aufgabe gewidmet hat, daß er gemeinsam mit der studierenden Jugend auch fernerhin unablässig bestrebt sein wird, auf dem Boden nationaler Sprache und Kultur die völkerverbindende reine Wissenschaft zu pflegen.

Den Rektor beauftrage ich, von diesem Erlaß dem Lehrkörper und der Studentenschaft Kenntnis zu geben.

Warschau, den 24. August 1916.

Der Generalgouverneur

von Beseler.

Część urzędowa.**152.**

Uniwersytet Warszawski w pierwszym roku akademickim, ziszczając moje oczekiwania, rozwijał się pomyślnie i stał się przybytkiem pracy umysłowej, do którego młodzież polska pilnie i chętnie uczęszczała, wobec tego nadaję mu niniejszym nowy statut, który ma na celu przyczynić się do dalszego swobodnego rozwoju pracy naukowej uczelni i usamodzielnienia jej zarządu.

Warunki obecne nie pozwoliły wprowadzić jeszcze na nadanie Wszechnicy polskiej ostatecznego we wszystkich szczegółach ustalonego ustroju, utworzenie jednak samodzielnego wydziału lekarskiego, połączenie wydziału matematyczno-przyrodniczego z filozoficznym w jedną całość, przyznanie zupełnej autonomii wszystkim wydziałom — stanowią wiele obiecujący postęp w rozwoju Wszechnicy.

Dalsza organizacja Wszechnicy będzie przedmiotem mojej szczególnej troskliwości. Utworzenie wydziału teologicznego jest przygotowane. Prawo promocji i prawo habilitacji, które zamierzam przyznać Uniwersytetowi, jak również wskazówki co do studjów dla młodzieży wraz z przepisami egzaminacyjnymi dla poszczególnych zawodów będą wkrótce rozważane z udziałem rzeczoznawców, przedstawicieli odnośnych dziedzin wiedzy. Mam więc niepłonną nadzieję, że Wszechnica Warszawska stanie wkrótce całkowicie na równi ze swymi siostrzycami zachodnio-europejskimi, jako przybytek krzewienia nauki i pielęgnowania życia umysłowego.

Oczekuję od akademickiego ciała nauczycielskiego, które — przyznają to chętnie — wśród nader trudnych warunków poświęcało się z zaparciem swemu idealnemu zadaniu, że wspólnie z młodzieżą akademicką nadal dążyć będzie nieustraszenie do tego, aby na gruncie narodowego języka i narodowej kultury pielęgnować czystą wiedzę, ten łącznik narodów.

Rektorowi zlecam odezwę niniejszą podać do wiadomości ciała nauczycielskiego i studentów.

Warszawa, dnia 24 sierpnia 1916 r.

Jenerał-Gubernator

von Beseler.

Satzung für die Universität zu Warschau

I

Die Universität im allgemeinen

§ 1

Die Universität zu Warschau hat die Aufgabe, die ihrer Pflege zugewiesenen Wissenschaften unabhängig von Parteien zu lehren und durch selbständige wissenschaftliche Arbeiten und Untersuchungen zu fördern. Sie hat die allgemeine und besondere wissenschaftliche Ausbildung der Studierenden Jugend sachgemäß weiterzuführen und sie für Berufe, zu welchen eine höhere wissenschaftliche Bildung erforderlich ist, nützlich zu machen.

Es ist daher die Hauptpflicht sämtlicher Lehrer, daß sie zur Erreichung dieses Zweckes nicht nur das ihrer besonderen Pflege überwiesene Lehrfach würdig vertreten, sondern auch auf die Sitten und den Charakter der Studierenden eine heilsame Einwirkung, frei von politischer Beeinflussung jeder Art, zu erwerben und auszuüben sich bemühen.

§ 2

Die Universität führt ein eigenes Siegel und bedient sich dessen in öffentlichen Ausfertigungen.

Die Unterrichts- und Amtssprache ist das Polnische, bis auf den Unterricht in fremden Sprachen und Literaturen, der auch in den betreffenden Sprachen erteilt werden kann. Die die Vorlesungen betreffenden Anschläge sind in der betreffenden Unterrichtssprache zu machen.

Für den Schriftverkehr mit den vorgeordneten Behörden ist die deutsche Sprache vorgeschrieben.

§ 3

Die Universität besteht aus:

1. den Dozenten,
2. den immatrikulierten Studierenden,
3. den Angestellten.

§ 4

Die Universität umfaßt zurzeit folgende Fakultäten:

1. die Rechts- und Staatswissenschaftliche Fakultät,
2. die Medizinische Fakultät,
3. die Philosophische Fakultät.

§ 5

Die Universität untersteht dem Verwaltungschef bei dem Generalgouvernement Warschau, der auch die Befehle beruft.

§ 6

Der Kurator übt im Auftrage des Verwaltungschefs die unmittelbare Fürsorge aus. Er vermittelt den Verkehr zwischen dem Verwaltungschef und der Universität. Er hält darauf, daß die Weisungen des Verwaltungschefs richtig befolgt werden. Er sorgt insbesondere auch für die Beobachtung der im § 1 dieser Satzung aufgestellten Grundsätze.

Alle Eingaben, die in Universitätsangelegenheiten vom Rektor, vom Senat, von den Fakultäten und von den Universitätsanstalten an den Verwaltungschef gerichtet werden, gehen durch die Hand des Kurators.

Die vom Rektor, vom Senat, von den Fakultäten und von den Universitätsanstalten ausgehenden Bekanntmachungen sind dem Kurator alsbald in Abschrift vorzulegen.

Statut Uniwersytetu Warszawskiego

I

Zasady ogólne

§ 1

Zadaniem Uniwersytetu Warszawskiego jest niezależne od wpływów partyjnych nauczanie w zakresie powierzonych jęgo pieczy gałęzi wiedzy, oraz rozwój ich przez samodzielne prace i badania naukowe. Uniwersytet ma rozwijać dalej w sposób celowy wykształcenie ogólne i specjalne uczącej się młodzieży, oraz przysposabiać ją do zawodów, w których wyższe wykształcenie naukowe jest niezbędne, bądź pożyteczne.

Aby cel ten osiągnąć, jest głównym obowiązkiem wszystkich nauczycieli, nie tylko reprezentować godnie działy wiedzy, powierzone ich pieczy szczególnej, lecz również usiłować zdobyć sobie i wywierać na obyczaje i charakter studentów wpływ zbawienny, wolny od wszelkiego zabarwienia politycznego.

§ 2

Uniwersytet posiada pieczęć własną, której używa do dokumentów o charakterze oficjalnym.

Językiem wykładowym i urzędowym jest język polski; jedynie języki i literatury obce można wykładać także w języku odnośnym. Ogłoszenia, dotyczące wykładów powinny być redagowane w języku, w którym wykłada się przedmiot.

W korespondencji z Władzą Zwierzchnią obowiązuje język niemiecki.

§ 3

W skład Uniwersytetu wchodzi:

1. wykładowcy,
2. studenci imatrykulowani,
3. funkcjonariusze Uniwersytetu.

§ 4

Uniwersytet posiada obecnie następujące wydziały:

1. wydział prawa i nauk państwowych,
2. wydział lekarski,
3. wydział filozoficzny.

§ 5

Uniwersytet podlega władzy zwierzchniej Szefa Administracji przy Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskiem, który też powołuje wykładowców.

§ 6

Piecza bezpośrednia z polecenia Szefa Administracji należy do kuratora. Kurator pośredniczy pomiędzy Szefem Administracji i Uniwersytetem, przestrzega dokładnego wykonywania wskazań Szefa Administracji, zwłaszcza czuwa nad stosowaniem się do zasad, podanych w § 1 tego statutu.

Wszelkie podania w sprawach uniwersyteckich do Szefa Administracji od rektora, senatu, wydziałów i zakładów uniwersyteckich przechodzą przez ręce kuratora.

Obwieszczenia rektora, senatu, wydziałów i zakładów uniwersyteckich powinny być natychmiast przedstawiane w odpisach kuratorowi.

II

Die Lehrer der Universität

§ 7

Die an die Universität berufenen Lehrer werden durch den Rektor in Gegenwart des Kurators verpflichtet, den in § 1 dieser Satzung gekennzeichneten Obliegenheiten gewissenhaft nachzukommen, zur Förderung des Wohles der Universität nach besten Kräften beizutragen und sich zur Beteiligung an den Geschäften der Universität nach den Wünschen und Beschlüssen der Fakultät, der sie angehören, sowie des Akademischen Senats willig finden zu lassen.

Mit dieser Verpflichtung tritt der Dozent zugleich in den Verband der Fakultät ein, welcher er nach seinem Lehrauftrage angehört.

§ 8

Ist ein Dozent aus irgend einem Grunde gezwungen, seine Lehrtätigkeit vorübergehend einzustellen, so hat er seine Behinderung durch Anschlag zur Kenntnis der Studierenden zu bringen.

Bei einer voraussichtlichen Unterbrechung der Lehrtätigkeit über die Dauer von 8 Tagen hinaus, muß der Dozent dem Dekan Anzeige machen und beim Kurator ein Urlaubsgesuch einreichen.

Zu Reisen während der Universitätsferien bedürfen die Dozenten keines Urlaubs. Sofern sie mit der Leitung einer Universitätsanstalt beauftragt sind, haben sie durch den Kurator dem Verwaltungschef rechtzeitig Kenntnis zu geben und einen Vertreter vorzuschlagen.

III

Die Fakultäten

§ 9

Jede Fakultät besteht aus den ihr zugeteilten Lehrern und den in ihr Album eingetragenen (inskribierten) Studierenden. Sie wird vertreten durch die Gesamtheit der Lehrer, die an den Sitzungen der Fakultät teilzunehmen verpflichtet sind.

§ 10

An der Spitze jeder Fakultät steht der von ihr gewählte Dekan.

§ 11

Die Fakultäten haben darüber zu wachen, daß die Vorlesungen rechtzeitig begonnen, nicht ohne genügenden Grund unterbrochen und nicht vorzeitig geschlossen werden.

§ 12

Scheint der Fakultät der Lehrplan auf dem ihr überwiesenen Lehrgebiete nicht vollständig zu sein, so kann sie hiervon dem Verwaltungschef unter Darlegung der Gründe Anzeige erstatten und zugleich diejenigen Anträge stellen, welche sie zur Abhilfe der Mängel für erforderlich hält. Dieser Bericht ist durch den Akademischen Senat, der zu demselben Stellung zu nehmen berechtigt ist, dem Verwaltungschef einzureichen.

§ 13

Vor der Erteilung weiterer Lehraufträge wird den Fakultäten Gelegenheit gegeben werden, gutachtliche Personalvorschläge zu machen.

§ 14

Das Nähere über die Einrichtung der Fakultäten und ihren Geschäftsgang ist durch eine besondere Satzung bestimmt.

II

Nauczyciele Uniwersytetu

§ 7

Nauczyciele powołani do Uniwersytetu składają rektorowi w obecności kuratora przyrzeczenie, iż będą spełniali sumiennie obowiązki określone w § 1 tego statutu, że ze wszystkich sił będą pracowali nad pomysłnym rozwojem Uniwersytetu, że będą chętnie współdziałali w prowadzeniu spraw Uniwersytetu, zgodnie z życzeniami i uchwałami swych wydziałów oraz senatu akademickiego.

Przez złożenie powyższego przyrzeczenia wykładający staje się członkiem jednego z wydziałów zależnie od przedmiotu, który ma wykładać.

§ 8

Jeżeli wykładający jest zmuszony z jakiegokolwiek powodów do chwilowego przerwania swych czynności, powinien podać to do wiadomości studentów przez ogłoszenie.

W razie przewidzianej przerwy w wykładach na przeciąg czasu, dłuższy niż dni 8, wykładający powinien o tem zawiadomić dziekana i przesłać rektorowi podanie o urlop.

Urlopy na wyjazdy podczas ferji uniwersyteckich są zbędne dla wykładających. O ile wykładający jest kierownikiem jednego z zakładów uniwersyteckich, powinien zawczasu o wyjeździe zawiadomić, za pośrednictwem kuratora, Szefa Administracji i przedstawić zastępcę.

III

Wydziały

§ 9

Skład każdego wydziału stanowią: zaliczeni doń wykładający, oraz studenci, wpisani do albumu wydziału (inskrypcja). Wydział jest reprezentowany przez ogół wykładających, którzy są obowiązani brać udział w posiedzeniach wydziału.

§ 10

Na czele każdego wydziału stoi dziekan wybrany przez wydział.

§ 11

Wydziały powinny czuwać nad tym, aby wykłady rozpoczynały się w czasie właściwym, nie ulegały przerwom bez dostatecznych powodów i nie kończyły się przed oznaczonym czasem.

§ 12

Jeżeli wydział uważa, iż plan wykładanych przedmiotów w powierzonym mu zakresie wiedzy jest niekompletny, może zawiadomić o tym Szefa Administracji z przytoczeniem motywów, przedstawiając mu zarazem swe wnioski, które uznaje za niezbędne do usunięcia braków. Podanie takie zostaje przedstawione Szefowi Administracji przez senat akademicki, któremu przysługuje prawo oznaczenia swego stanowiska w tej sprawie.

§ 13

Przed powoływaniem nowych wykładających wydziały będą miały możność przedstawiania kandydatur wraz z wypowiedzeniem o nich sądu.

§ 14

Bliższe szczegóły, dotyczące urządzenia wydziałów i sposobu załatwiania ich spraw, są określone w osobnych ustawach wydziałów.

IV

Der Rektor und der Akademische Senat

§ 15

An der Spitze der Universität steht der Rektor, der die Universität nach außen vertritt. In seinem amtlichen Wirkungskreise gebührt ihm das Prädikat „Magnifizenz“.

Er leitet die Geschäfte des Senats, öffnet die Eingänge und bringt sie, soweit nötig, zur Kenntnis und zur Beschlussfassung des Senats. Ihm liegt die Ausführung der vom Senat innerhalb seiner Zuständigkeit gefassten Beschlüsse ob.

Der Rektor führt die Aufsicht über die äußere Ordnung in der Universität und in deren Räumen, soweit in diesen nicht die Aufsicht den Vorstehern einzelner Institute übertragen ist.

§ 16

Der Rektor kann nicht zugleich Dekan einer Fakultät sein.

§ 17

Der Rektor und der Prorektor, welcher jenen im Behinderungsfalle zu vertreten hat, werden von dem Generalgouverneur des Generalgouvernements Warschau ernannt.

§ 18

Der Akademische Senat besteht aus:

1. dem Rektor,
2. dem Prorektor,
3. dem Universitätsrichter, der vom Verwaltungsrath aus der Zahl der Mitglieder der Rechts- und Staatswissenschaftlichen Fakultät ernannt wird,
4. den von den Fakultäten zu wählenden Dekanen,
5. den gewählten Vertretern des Lehrkörpers, und zwar:
  - a) einem Mitglied der Rechts- und Staatswissenschaftlichen Fakultät,
  - b) einem Mitglied der Medizinischen Fakultät,
  - c) zwei Mitgliedern der Philosophischen Fakultät, und zwar je einem Vertreter der Geisteswissenschaften und der Naturwissenschaften.

§ 19

Die in § 18 unter Ziffer 5 genannten Senatoren werden binnen 10 Tagen nach Eröffnung des Wintersemesters von dem gesamten Lehrkörper gewählt.

Die Wahl ist geheim und schriftlich und findet unter dem Vorsitz des Rektors in einer von diesem anberaumten Versammlung statt. Abwesende sind nicht wahlberechtigt.

Die Wahlzettel werden dem Rektor verschlossen übergeben und von diesem unter Zuziehung des Prorektors uneröffnet gezählt. Sodann wird unter Verlesung der Zettel die Zahl der auf jeden Kandidaten entfallenden Stimmen festgestellt; unbeschriebene Zettel gelten als nicht abgegeben.

Erhält in diesem Wahlgang keiner der Kandidaten mehr als die Hälfte der abgegebenen Stimmen, so wird eine zweite Wahl in derselben Weise vorgenommen.

Erhält auch bei der zweiten Wahl keiner der Kandidaten mehr als die Hälfte der abgegebenen Stimmen, so kommen diejenigen zwei Kandidaten, die in diesem Wahlgange die meisten Stimmen auf sich vereinigt haben, in die engere Wahl; sollte hierbei über eine Stimmengleichheit zu entscheiden sein, so geschieht dies durch das Los.

IV

Rektor i Senat Akademicki

§ 15

Na czele Uniwersytetu stoi rektor, który reprezentuje Uniwersytet na zewnątrz. W zakresie działalności urzędowej przysługuje mu tytuł „Magnificencji“.

Rektor kieruje czynnościami senatu, otwiera korespondencję, zawiadamia senat w miarę potrzeby o jej treści i poddaje ją pod uchwałę senatu. Do rektora należy wykonywanie uchwał, które powziął senat w zakresie swej kompetencji.

Rektor czuwa nad porządkiem zewnętrznym w Uniwersytecie i w jego pomieszczeniach, o ile dozór nad nimi nie został powierzony kierownikom poszczególnych zakładów.

§ 16

Rektor nie może być jednocześnie dziekanem żadnego z wydziałów.

§ 17

Rektor, jako też prorektor, który zastępuje rektora w razie przeszkody w urzędowaniu, są mianowani przez Jenerał-Gubernatora Warszawskiego.

§ 18

W skład senatu akademickiego wchodzi:

1. rektor,
2. prorektor,
3. sędzia uniwersytecki, mianowany przez Szefa Administracji z pośród członków wydziału prawa i nauk państwowych,
4. dziekani wybrani przez wydziały,
5. przedstawiciele ciała nauczycielskiego z wyboru, a mianowicie:
  - a) jeden członek wydziału prawa i nauk państwowych,
  - b) jeden—wydziału lekarskiego i
  - c) dwóch członków wydziału filozoficznego: jeden przedstawiciel nauk humanistycznych i jeden—nauk przyrodniczych.

§ 19

Członkowie senatu akademickiego, wymienieni w § 18 p. 5, zostają wybrani przez całe ciało nauczycielskie w ciągu dziesięciu dni od daty rozpoczęcia semestru zimowego.

Wybory są tajne, odbywają się za pomocą kartek na posiedzeniu, zwołanym przez rektora i pod jego przewodnictwem. Nieobecni nie mogą brać udziału w wyborach.

Kartki wyborcze zostają doręczone rektorowi złożone pismem do wewnątrz i bez otwierania przeleczone przez rektora wspólnie z prorektorem. Następnie przy odczytywaniu kartek stwierdza się ilość głosów, oddanych na każdego z kandydatów; kartki białe nie są brane w rachubę.

Jeżeli przy tym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzyma więcej niż połowy oddanych głosów, odbywają się wybory powtórne w taki sam sposób.

Jeżeli w drugich wyborach nie otrzyma również żaden z kandydatów więcej niż połowy głosów oddanych, to odbywają się wybory ściślejsze pomiędzy tymi dwoma kandydatami, którzy przy tem głosowaniu otrzymali największą ilość głosów; o ile przytem okaże się konieczność decydowania o kandydatach wobec równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Ergibt die engere Wahl für den einen der Kandidaten eine einfache Mehrheit, so ist dieser gewählt. Bei Stimmengleichheit entscheidet das Los.

Die Annahme der Wahl kann nur aus bestimmten Gründen, über deren Zulänglichkeit der gesamte Lehrkörper entscheidet, abgelehnt werden.

Ueber die Wahlhandlung ist ein Protokoll aufzunehmen und von dem Rektor und dem Prorektor zu unterzeichnen.

Die Namen der gewählten Senatoren sind dem Verwaltungschef anzuzeigen.

§ 20

Der Senat hat die gemeinsamen Angelegenheiten der Universität zu verwalten. Ihm liegt insbesondere die Sorge für das allgemeine Wohl der Studierenden, sowie für die Entwicklung der Universität ob. Zu seiner Zuständigkeit gehört auch die Handhabung der Disziplin über die Studierenden nach Maßgabe der darüber ergangenen allgemeinen Vorschriften.

§ 21

Das Vorlesungsverzeichnis wird auf Grund der Vorschläge der Fakultäten vom Senat zusammengestellt und muß vierzehn Tage vor seiner Veröffentlichung dem Verwaltungschef zur Genehmigung vorgelegt werden.

§ 22

Die Beschlussfassung des Senats erfolgt ausschließlich in den Sitzungen.

§ 23

Der Rektor beruft die Sitzungen des Senats und führt in ihnen den Vorsitz. Auf schriftliches Verlangen von drei Mitgliedern ist er verpflichtet, eine Sitzung anzuberaumen.

Die Einladung zur Sitzung ist zugleich mit der Tagesordnung den Mitgliedern drei Tage vor der Sitzung zuzustellen.

Anträge, über die in einer Sitzung Beschluss gefaßt werden soll, müssen in der Tagesordnung der Sitzung enthalten sein.

Jedes Mitglied des Senats kann zwei Tage vor der Sitzung die Aufnahme eines Gegenstandes in die Tagesordnung verlangen. Von der dadurch hervorgerufenen Veränderung der Tagesordnung ist den Mitgliedern spätestens am Tage vor der Sitzung Kenntnis zu geben.

§ 24

Der Senat ist beschlußfähig, wenn wenigstens die Hälfte seiner Mitglieder anwesend ist.

Die Abstimmung geschieht nach einfacher Mehrheit. Bei Stimmengleichheit gibt die Stimme des Rektors den Ausschlag.

Ueber die Verhandlungen des Senats ist ein Protokoll zu führen und, nachdem es vorgelesen und genehmigt ist, von dem Rektor und dem Protokollführer zu unterzeichnen.

Jedes Mitglied kann verlangen, daß seine von der Mehrheit abweichende Meinung im Protokoll Erwähnung finde, sowie, daß sein Sondervotum dem Senatsbericht beigelegt und in ihm erwähnt werde.

§ 25

Die Mitglieder des Senats haben über alle Angelegenheiten, von denen sie in dieser ihrer Eigenschaft Kenntnis erhalten, Amtsverschwiegenheit zu beobachten.

§ 26

Die Berichte des Senats an den Verwaltungschef werden von dem Rektor, dem Prorektor und den Dekanen, die Entscheidungen des Senats in Disziplinarsachen von dem Rektor und dem Universitätsrichter, alle übrigen Schriftstücke von dem Rektor allein vollzogen.

Jeżeli w wyborach ściślejszych otrzymał jeden z kandydatów prostą większość głosów, to tym samym został wybrany; w razie równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Od przyjęcia wyboru wolno uchylić się jedynie z powodów ściśle określonych i uznanych przez ciało nauczycielskie za wystarczające.

Z przebiegu wyborów powinien być sporządzony protokół, który podpisują rektor i prorektor.

Nazwiska wybranych członków senatu powinny być podane Szefowi Administracji.

§ 20

Senat zarządza wspólnymi sprawami Uniwersytetu. Zwłaszcza powinien on dbać o dobro ogółu studentów i o rozwój Uniwersytetu. Do niego należy również władza dyscyplinarna nad studentami stosownie do wydanych w tym celu przepisów ogólnych.

§ 21

Senat sporządza spis wykładów na podstawie wniosków wydziałów i powinien go na 14 dni przed ogłoszeniem przedstawić Szefowi Administracji do zatwierdzenia.

§ 22

Uchwały senatu zapadają jedynie na posiedzeniach.

§ 23

Rektor zwołuje zebrania senatu i przewodniczy na nich. Na piśmienne żądanie trzech członków jest on obowiązany zwołać zebranie.

Zaproszenie na posiedzenie wraz z porządkiem obrad powinno być doręczone członkom na trzy dni przed posiedzeniem.

Wnioski, co do których ma zapasć uchwała na posiedzeniu, powinny być umieszczone na porządku obrad tegoż posiedzenia.

Każdy członek senatu ma prawo na dwa dni przed posiedzeniem zażądać wprowadzenia sprawy na porządek obrad. Wywołana przez to zmiana porządku obrad powinna być podana do wiadomości członków najpóźniej w przeddzień posiedzenia.

§ 24

Senat jest uprawniony do postanowień prawomocnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecna przynajmniej połowa członków.

Uchwały zapadają prostą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos rektora.

Obrady senatu powinny być protokołowane. Po odczytaniu i przyjęciu protokołu podpisują go: rektor, oraz trzymający pióro.

Każdy członek senatu ma prawo wymagać, aby o jego zdaniu, różniącym się od zapatrywania większości, była zrobiona wzmianka w protokole jak również, aby jego votum separatum było dołączone do sprawozdania senatu i w nim zaznaczone.

§ 25

Członkowie senatu obowiązani są z urzędu zachowywać tajemnicę we wszystkich sprawach, które stają się im wiadome, jako członkom senatu.

§ 26

Sprawozdania senatu przeznaczone dla Szefa Administracji podpisują: rektor, prorektor i dziekani, uchwały senatu w sprawach dyscyplinarnych — rektor i sędzia uniwersytecki, wszystkie inne pisma rektor sam.

V

Die Angestellten der Universität

§ 27

Der Universitätssekretär wird vom Verwaltungschef, die sonstigen Angestellten der Universität werden nach Benehmen mit dem Rektor beziehungsweise mit den Vorstehern der Universitätsanstalten von dem Kurator angenommen.

Der nächste Dienstvorgesetzte der Angestellten ist vorbehaltlich der Bestimmung des § 41 der Rektor.

VI

Die Studierenden

§ 28

Für die Studierenden gelten die vom Verwaltungschef besonders erlassenen Vorschriften.

§ 29

Die Aufnahme der Studierenden setzt die Zulassung durch die Immatrikulationskommission voraus. Sie erfolgt durch die förmliche Immatrikulation. Der Rektor trägt Namen, Heimatland, Geburtsort und Studienfach des Studierenden in die Matrikel der Universität ein. Die Studierenden geloben in die Hand des Rektors, die für sie erlassenen Vorschriften gewissenhaft zu befolgen und den Anordnungen der akademischen Obrigkeit gehorsam zu sein. Hierauf wird den Studierenden die Immatrikulationsurkunde ausgehändigt.

§ 30

Nach vollzogener Immatrikulation haben sich die Studierenden bei dem Dekan derjenigen Fakultät zu melden, welcher sie angehören wollen, worauf die Eintragung in das Album der Fakultät durch den Dekan (Insription) erfolgt.

§ 31

Durch die Immatrikulation und Insription erlangt der Studierende das akademische Bürgerrecht mit den sich daraus ergebenden Rechten und Pflichten.

§ 32

Das akademische Bürgerrecht geht verloren:

1. durch die Erteilung des Abgangszeugnisses;
2. durch disziplinarische Verweisung von der Universität;
3. durch Streichung aus der Universitätsmatrikel, wozu der Rektor befugt ist, wenn ein Studierender trotz erfolgter Verwarnung innerhalb der ersten drei Wochen nach dem vorgeschriebenen Anfang des Semesters nicht die vorgeschriebene Zahl der Vorlesungen belegt hat.

In den unter Ziffer 2 und 3 genannten Fällen wird der Verlust des akademischen Bürgerrechts durch Anschlag am Schwarzen Brett mitgeteilt.

§ 33

Jeder Studierende erhält bei seinem Abgange von der Universität auf seinen Antrag ein Abgangszeugnis, in welches die von ihm belegten Vorlesungen und Uebungen nebst einem Vermerk über seine Führung aufgenommen werden.

VII

Die Vorlesungen

§ 34

Die Vorlesungen zerfallen in Vorträge und Uebungen und werden im Vorlesungsverzeichnis und am Schwarzen Brett angekündigt.

Das Nähere über die Höhe der Vorlesungshonorare findet sich in den Vorschriften für die Studierenden der Universität zu Warschau.

V

Funktionarjusze Uniwersytetu

§ 27

Sekretarza Uniwersytetu mianuje Szef Administracji, a innych funkcionarjuszy przyjmuje na służbę kurator w porozumieniu z rektorem, względnie z kierownikami zakładów uniwersyteckich.

Bezpośrednim zwierzchnikiem funkcionarjuszy jest rektor, z zastrzeżeniem wypadku wymienionego w § 41.

VI

Studentenci

§ 28

Studentów obowiązują osobne przepisy, wydane przez Szefa Administracji.

§ 29

Przyjmowanie studentów odbywa się przez akt imatrikulacji na podstawie decyzji komisji imatrikulacyjnej. Rektor wpisuje do albumu Uniwersytetu: nazwisko studenta, kraj rodzinny, miejsce urodzenia i przedmiot studjów. Student ślubuje rektorowi przez podanie ręki, że będzie się stosował sumiennie do istniejących przepisów i będzie posłuszny rozporządzeniom władzy akademickiej, poczym otrzymuje matrikę.

§ 30

Po dokonaniu imatrikulacji student zgłasza się do dziekana tego wydziału, do którego pragnie należeć; poczem dziekan zapisuje go do albumu wydziału (inskrypcja).

§ 31

Przez imatrikulację i inskrypcję student zyskuje obywatelstwo akademickie z przywiązanymi doń prawami i obowiązkami.

§ 32

Utrata obywatelstwa akademickiego następuje:

1. wskutek wydania świadectwa wystąpienia z Uniwersytetu,
2. wskutek wydalenia z Uniwersytetu w drodze dyscyplinarnej,
3. wskutek wykreślenia z albumu Uniwersytetu. Rektor ma prawo to uczynić, jeżeli student mimo napomnienia nie zapisał się w przeciągu pierwszych trzech tygodni po przepisany rozpoczęciu semestru na przepisaną liczbę wykładów.

W wypadkach, wymienionych w punktach 2 i 3, utrata obywatelstwa akademickiego powinna być ogłoszona na tablicy.

§ 33

Każdy student, opuszczający Uniwersytet, otrzymuje na żądanie świadectwo wystąpienia z wyszczególnieniem wykładów i ćwiczeń, na które był zapisany i z uwagami o prowadzeniu się.

VII

Wykłady

§ 34

Wykłady dzielą się na wykłady właściwe i ćwiczenia i zostają ogłaszane w spisie wykładów i na tablicy.

Bliższe szczegóły, dotyczące czesnego za wykłady, są zawarte w przepisach dla studentów Uniwersytetu Warszawskiego.

§ 35

Es steht jedem Studierenden frei, Vorlesungen, auch ohne daß er sie belegt hat, dreimal zu besuchen.

§ 36

Jeder Lehrer ist verpflichtet, die angekündigten Vorlesungen zu halten, wenn dazu drei immatrikulierte Studierende anwesend sind.

§ 37

Personen, die nicht immatrikuliert werden können, dürfen nur ausnahmsweise unter Beachtung der besonders hierfür erlassenen Bestimmungen zum Besuch von Vorlesungen zugelassen werden.

Die Beauftragten des Verwaltungschefs und der Kurator sind berechtigt, den Vorlesungen beizuwohnen.

VIII

Die Universitätsanstalten

§ 38

Jede Universitätsanstalt (Bibliothek, Institute, Seminare usw.) erhält einen Vorsteher, der von dem Verwaltungschef ernannt wird.

§ 39

Der Vorsteher einer jeden Anstalt ist verpflichtet, die allgemeinen Zwecke der Wissenschaft durch möglichste Unterstützung der Bedürfnisse aller verwandten Anstalten der Universität zu fördern und am Ende des Sommersemesters einen Bericht über die Wirksamkeit seiner Anstalt in dem ablaufenden Studienjahr an den Rektor zur Aufnahme in die Universitätschronik einzureichen.

§ 40

Die Assistenten und Angestellten der Anstalten werden auf Vorschlag des Vorstehers durch den Kurator angenommen.

§ 41

Der nächste Dienstvorgesetzte der Assistenten und Angestellten ist der Vorsteher.

IX

Preise und Stipendien

§ 42

Rektor und Senat können Stiftungen für die Lehrzwecke der Universität und für Stipendien an Studierende nur annehmen, nachdem sie in jedem einzelnen Falle zuvor die Genehmigung des Verwaltungschefs dazu erhalten haben.

§ 43

Die Vorschriften über die Erteilung von Preisen an Studierende für die Bearbeitung wissenschaftlicher Aufgaben werden von dem Akademischen Senat unter Genehmigung des Verwaltungschefs erlassen.

X

Schlußbestimmung

§ 44

Diese Satzung tritt am 1. Oktober 1916 in Kraft.
Warschau, den 24. August 1916.

Der Generalgouverneur
von Beseler.

§ 35

Kazdy student ma prawo być obecnym na trzech wykładach przedmiotu bez uprzedniego zapisania się.

§ 36

Kazdy wykładający jest obowiązany mieć zapowiedziane wykłady, o ile obecni są na nich trzech imatrykulowani studenci.

§ 37

Osoby, które nie mogą być imatrykulowane, mogą być dopuszczone do słuchania wykładów jedynie w drodze wyjątku z uwzględnieniem przepisów, wydanych specjalnie w tym celu.

Osobom, upoważnionym przez Szefa Administracji, oraz kuratorowi przysługuje prawo wstępu na wykłady.

VIII

Zakłady Uniwersyteckie

§ 38

Kazdy z zakładów uniwersyteckich (biblioteka, instytuty, seminarja i t. p.) otrzymuje kierownika, mianowanego przez Szefa Administracji.

§ 39

Kierownik każdego z zakładów uniwersyteckich jest obowiązany popierać ogólne zadania nauki, przychodząc z pomocą w miarę możliwości wszystkim pokrewnym zakładom Uniwersytetu w ich potrzebach. W końcu semestru letniego kierownik obowiązany jest złożyć na ręce rektora sprawozdanie z działalności zakładu za ubiegły rok akademicki w celu włączenia do kroniki Uniwersytetu.

§ 40

Asystentów i funkcyjnarjuszy zakładów uniwersyteckich przyjmuje kurator na przedstawienie odnośnych kierowników.

§ 41

Bezpośrednim zwierzchnikiem asystentów i funkcyjnarjuszy zakładu uniwersyteckiego jest jego kierownik.

IX

Nagrody i stypendja

§ 42

Rektor i senat mają prawo przyjmować fundacje na cele naukowe Uniwersytetu i na stypendja dla studentów jedynie po uprzednim otrzymaniu zezwolenia od Szefa Administracji w każdym poszczególnym przypadku.

§ 43

Przepisy, dotyczące przyznawania nagród studentom za opracowanie zadań naukowych, wydaje senat akademicki na zasadzie zezwolenia Szefa Administracji.

X

Postanowienie końcowe

§ 44

Statut powyższy nabiera mocy obowiązującej od dnia 1 października 1916 r.

Warszawa, 24 sierpnia 1916.

Jenerał-Gubernator
von Beseler.

Satzung der Fakultäten der Universität zu Warschau

Satzung der Rechts- und Staatswissenschaftlichen Fakultät der Universität zu Warschau

I

Aufgabe und Rangstellung der Fakultät

§ 1

Die Aufgabe der Rechts- und Staatswissenschaftlichen Fakultät besteht in der Pflege und dem Unterricht der Rechts- und Staatswissenschaften.

§ 2

Die Fakultät ist befugt und auf Erfordern des Generalgouverneurs oder des Verwaltungschefs gehalten, über Gegenstände ihres Lehrbereichs wissenschaftliche Gutachten zu erstatten.

§ 3

Unbeschadet der Rechtsgleichheit aller Fakultäten nimmt die Rechts- und Staatswissenschaftliche Fakultät bei den gemeinsamen Veranstaltungen der Universität bis auf weiteres den ersten Platz ein und zeichnet auch in den vom Akademischen Senat ausgehenden Schriftstücken in dieser Ordnung durch ihren Defan. Dieses Rangverhältnis ist auch für die Aufführung im Personalverzeichnis und im Vorlesungsverzeichnis maßgebend.

§ 4

Die Fakultät führt ein eigenes Siegel und bedient sich dessen in öffentlichen Ausfertigungen.

II

Die Lehrer der Fakultät

§ 5

Der Lehrkörper der Fakultät setzt sich aus denjenigen Dozenten zusammen, die ihr gemäß dem Lehrauftrage angehören.

§ 6

Jeder neuernannte Lehrer wird, nachdem er vom Rektor verpflichtet ist (§ 7 der Universitätsatzung), in einer Fakultätsitzung durch den Defan eingeführt.

Sein Name und die wichtigsten Umstände seines Lebens werden in das Fakultätsalbum eingetragen. Die Eintragungen sind auf dem laufenden zu halten.

§ 7

Alle Lehrer der Fakultät sind verpflichtet, sich regelmäßig an den Geschäften der Fakultät zu beteiligen und insbesondere den Fakultätsitzungen beizuwohnen.

III

Der Defan der Fakultät

§ 8

Der Defan wird binnen 10 Tagen nach dem Beginn des Wintersemesters mit einfacher Stimmenmehrheit gewählt. Die Wahl ist geheim und schriftlich und findet unter dem Vorsitz des amtierenden Defans in einer von diesem anberaumten Versammlung statt. Abwesende sind nicht wahlberechtigt.

Die Wahlzettel werden dem Defan verschlossen übergeben und von diesem uneröffnet gezählt. Sodann wird

Ustawa Wydziałów Uniwersytetu Warszawskiego

Ustawa Wydziału Prawa i Nauk Państwowych Uniwersytetu Warszawskiego

I

Zadania i stanowisko wydziału

§ 1

Zadaniem wydziału prawa i nauk państwowych jest pielegnowanie i nauczanie wiedzy prawa i państwowości.

§ 2

Wydział jest uprawniony, a na żądanie Jenerał-Gubernatora lub Szefa Administracji obowiązany wydawać opinie naukowe w przedmiotach, wchodzących w zakres gałęzi wiedzy, powierzonych jego pieczy.

§ 3

Bez uchybienia równorzędnemu stanowisku prawnemu wszystkich wydziałów, wydziałowi prawa i nauk państwowych przysługuje narazie w wystąpieniach wspólnych Uniwersytetu pierwsze miejsce. W tym samym porządku podpisuje wydział, w osobie swego dziekana, dokumenty wychodzące od senatu akademickiego. Ten sam porządek kolejny powinien być zachowany przy sporządzeniu list składu osobowego i spisu wykładów.

§ 4

Wydział posiada własną pieczęć, której używa do dokumentów o charakterze oficjalnym.

II

Nauczyciele wydziału

§ 5

Ciało nauczycielskie wydziału składa się z tych wykładających, którzy z uwagi na wykładany przedmiot do niego należą.

§ 6

Każdy nowomianowany wykładający po złożeniu przyrzeczenia rektorowi (§ 7 Stat. Uniw.) zostaje wprowadzony przez dziekana podczas posiedzenia wydziału.

Nazwisko jego i najważniejsze szczegóły życia zostają wpisane do albumu wydziału. Dane o przebiegu życia powinny być stale uzupełniane.

§ 7

Wszyscy wykładający wydziału są obowiązani brać stale czynny udział w sprawach wydziału, zwłaszcza bywać na posiedzeniach wydziału.

III

Dziekan wydziału

§ 8

Dziekan zostaje wybrany prostą większością głosów w przeciągu pierwszych dziesięciu dni po rozpoczęciu semestru zimowego. Wybory są tajne; odbywają się za pomocą kartek na posiedzeniu zwołanym przez urzędującego dziekana i pod jego przewodnictwem. Nieobecni nie mogą brać udziału w wyborach.

Kartki wyborcze, złożone pismem do wewnątrz, zostają doręczone dziekanowi i bez otwierania przez niego przeliczone. Następnie przy od-

unter Verlesung der Zettel die Zahl der auf jeden Kandidaten entfallenden Stimmen festgestellt; unbeschriebene Zettel gelten als nicht abgegeben.

Erhält in dem Wahlgange keiner der Kandidaten mehr als die Hälfte der abgegebenen Stimmen, so kommen diejenigen zwei Kandidaten, welche die meisten Stimmen auf sich vereinigt haben, in die engere Wahl; sollte hierbei über eine Stimmengleichheit zu entscheiden sein, so geschieht dies durch das Los.

Ergibt die engere Wahl für den einen der Kandidaten eine einfache Mehrheit, so ist dieser gewählt. Bei Stimmengleichheit entscheidet das Los.

Die Annahme der Wahl kann nur aus bestimmten Gründen, über deren Zulänglichkeit die Fakultät entscheidet, abgelehnt werden.

Der Name des gewählten Dekans ist dem Verwaltungschef anzuzeigen.

§ 9

Der Dekan vertritt die Fakultät nach außen sowie im Senat.

§ 10

Der Dekan leitet die Geschäfte der Fakultät; er führt in den Sitzungen der Fakultät und der von ihr gewählten Ausschüsse den Vorsitz.

Zur selbständigen Erledigung von Fakultätsangelegenheiten ist er berechtigt, wenn und soweit ihm dazu eine Ermächtigung von Seiten der Fakultät gegeben ist.

§ 11

Der Dekan hat den Fleiß und die sittliche Haltung der der Fakultät angehörigen Studierenden zu überwachen und ihnen bei Verletzung ihrer akademischen Pflichten geeignete Vorhaltungen zu machen.

§ 12

Der Dekan öffnet die der Fakultät zugehenden Schriftstücke und zeichnet namens der Fakultät die Berichte an den Verwaltungschef, sowie die sonstigen Schreiben und Urkunden.

Er bewahrt Stempel, Siegel und Schlüssel der Fakultät und verwaltet ihre Akten und ihre Registratur.

Er führt ein Tagebuch, in das alle wichtigeren Ein- und Ausgänge, insbesondere der schriftliche Verkehr mit den Behörden, eingetragen werden. Die Eingänge und die Urschriften der Ausgänge hat er zu den Akten zu bringen.

§ 13

Der Dekan hat das Recht, in Fakultätsachen die Unterstützung des Universitätssekretariats sowie die Dienste der Universitätspedelle in Anspruch zu nehmen.

§ 14

In Behinderungsfällen wird der Dekan durch den Dekan des abgelaufenen Studienjahres als Prodekan vertreten.

IV

Die Verhandlungen und Beschlüsse der Fakultät

§ 15

Die Beschlüsse der Fakultät werden in Fakultätsitzungen oder durch Umlauf gefaßt.

Die Wahl der Verhandlungsart ist dem Dekan überlassen. Wenn sich aber ein Mitglied der Fakultät gegen die Erledigung durch Umlauf ausspricht, so ist die Sache auf die Tagesordnung der nächsten Sitzung zu setzen.

czytywaniu kartek stwierdza się ilość głosów, oddanych na każdego z kandydatów; kartki białe nie są brane w rachubę.

Jeżeli przy tym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzyma więcej niż połowy głosów oddanych, odbywają się wybory ściślejsze pomiędzy tymi dwoma kandydatami, którzy otrzymali największą ilość głosów; o ile przytem okaże się konieczność decydowania o kandydatach wobec równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Jeżeli w wyborach ściślejszych otrzymał jeden z kandydatów prostą większość głosów, to tym samym został wybrany; w razie równości głosów rozstrzyga losowanie.

Od przyjęcia wyboru wolno uchylić się jedynie z powodów ściśle określonych i uznanych przez wydział za wystarczające.

Nazwisko wybranego dziekana powinno być podane Szefowi Administracji.

§ 9

Dziekan reprezentuje wydział nazewnątrz i w senacie.

§ 10

Dziekan zarządza sprawami wydziału, przewodniczy na posiedzeniach wydziału i komisji wybranych przez wydział.

Do samodzielnego załatwiania spraw wydziału dziekan jest uprawniony, jeżeli i o ile otrzymał na to upoważnienie od wydziału.

§ 11

Obowiązkiem dziekana jest czuwać nad przykładaniem się do nauk i dobrym prowadzeniem się studentów, należących do wydziału, i udzielać im stosownych napomnień w wypadkach uchybień przeciwko obowiązkowi akademickim.

§ 12

Dziekan otwiera korespondencję wpływającą do wydziału oraz podpisuje w imieniu wydziału sprawozdania do Szefa Administracji, jako też wszelkie pisma i dokumenty.

Dziekan przechowuje stempel, pieczęć i klucze wydziału i zarządza jego biurem.

Dziekan prowadzi dziennik, do którego wpisuje się cała ważniejsza korespondencja wpływająca i wysyłana, zwłaszcza korespondencja z władzami. Listy wpływające i bruljony listów wysyłanych dziekan powinien składać do akt.

§ 13

Dziekan ma prawo wymagać w sprawach wydziału pomocy sekretariatu uniwersyteckiego oraz usług woźnych Uniwersytetu.

§ 14

W razie przeszkody w urzędowaniu dziekana, zastępuje go dziekan z ubiegłego roku akademickiego, jako prodziekan.

IV

Oprawy i postanowienia wydziału

§ 15

Postanowienia wydziału zapadają na posiedzeniach wydziału, lub drogą kurendy.

Wybór sposobu obradowania pozostawia się uznaniu dziekana. Jeżeli jednak jeden z członków wydziału wypowie się przeciwko załatwieniu sprawy przez kurendę, sprawa powinna być umieszczona na porządku obrad najbliższego posiedzenia.

Eine Sache, bei der es auf besondere Fachkenntnis ankommt, ist zuerst den Fakultätsmitgliedern vorzulegen, in deren besonderes Wissensgebiet sie einschlägt.

Während der Ferien sollen Verhandlungen der Fakultät nur in dringenden Fällen stattfinden.

§ 16

Zu den Fakultätsitzungen ladet der Dekan die Mitglieder drei Tage vorher schriftlich unter Bekanntgabe der Tagesordnung ein.

Auf schriftliches Verlangen von mindestens drei Mitgliedern der Fakultät ist der Dekan verpflichtet, eine Sitzung einzuberufen.

Wer in der Fakultätsitzung nicht erscheinen kann, hat den Dekan rechtzeitig zu benachrichtigen.

§ 17

Anträge, über die in einer Sitzung Beschluß gefaßt werden soll, müssen in der Tagesordnung der Sitzung enthalten sein.

Jedes Mitglied der Fakultät kann zwei Tage vor der Sitzung die Aufnahme eines Gegenstandes in die Tagesordnung verlangen. Von der dadurch hervorgerufenen Veränderung der Tagesordnung ist den Mitgliedern spätestens am Tage vor der Sitzung Kenntnis zu geben.

Betrifft ein Gegenstand der Tagesordnung ein Fakultätsmitglied, das am Erscheinen verhindert ist, oder das von ihm vertretene Lehrfach, so ist der Gegenstand auf Verlangen von der Tagesordnung abzusehen und in die einer späteren Sitzung anzunehmen.

§ 18

Bei Abstimmungen entscheidet die Mehrheit der Anwesenden; bei Stimmengleichheit gibt die Stimme des Dekans den Ausschlag. Zur Beschlußfähigkeit ist die Anwesenheit der Hälfte der Fakultätsmitglieder erforderlich.

Wer bei der Abstimmung in der Minderheit geblieben ist, kann verlangen, daß seine abweichende Meinung in dem Protokoll Erwähnung finde, sowie daß sein Sondervotum dem Fakultätsbericht beigelegt und in ihm erwähnt werde. Jedoch muß dieses Verlangen unmittelbar nach der Abstimmung angekündigt, und das abweichende Votum binnen drei Tagen beim Dekan eingereicht werden.

§ 19

In der Fakultätsitzung führt ein von der Fakultät gewähltes Mitglied das Protokoll. Dieses soll vornehmlich die in der Sitzung gefaßten Beschlüsse enthalten. Es wird am Schluß der Sitzung verlesen und nach Genehmigung durch die Fakultät vom Dekan und Protokollführer unterzeichnet.

§ 20

Die Mitglieder der Fakultät haben über Angelegenheiten, von denen sie in dieser Eigenschaft Kenntnis erhalten, Amtsverschwiegenheit zu beobachten.

V

Die Vorlesungen

§ 21

Der Dekan hat dafür zu sorgen, daß die Vorschläge der Fakultät für das Vorlesungsverzeichnis dem Senat rechtzeitig zugehen.

Sprawa, wymagająca wiedzy naukowej specjalnej, powinna być uprzednio oddana do rozpatrzenia tym członkom wydziału, którzy właśnie ten dział nauki uprawiają.

Podczas ferji obrady wydziału mają się odbywać tylko w wypadkach niecierpiących zwłoki.

§ 16

Członków na posiedzenia wydziału dziekan zaprasza listownie na trzy dni przed posiedzeniem, wraz z podaniem porządku obrad.

Na piśmienne żądanie co najmniej trzech członków wydziału dziekan jest obowiązany zwołać posiedzenie wydziału.

Członek, który nie może być obecny na posiedzeniu wydziału, powinien zawiadomić o tym w porę dziekana.

§ 17

Wnioski, co do których ma zapasć uchwała na posiedzeniu wydziału, powinny być umieszczone na porządku obrad tegoż posiedzenia.

Każdy członek wydziału ma prawo na dwa dni przed posiedzeniem zażądać wprowadzenia sprawy na porządek obrad. Wywołana przez to zmiana porządku obrad powinna być podana do wiadomości członków wydziału najpóźniej w przeddzień posiedzenia.

Jeżeli jeden z punktów porządku obrad dotyczy członka wydziału, który na posiedzenie przybyć nie może, albo gałęzi wiedzy przez niego reprezentowanej, to taki punkt na żądanie powinien być usunięty z porządku obrad i umieszczony na porządku obrad jednego z następnych posiedzeń.

§ 18

W głosowaniu rozstrzyga większość obecnych; w razie równości głosów przeważa głos dziekana. Do prawomocności uchwał wymagana jest obecność połowy liczby członków wydziału.

Każdy członek wydziału, który podczas głosowania pozostał w mniejszości, ma prawo wymagać, aby o jego zdaniu, różniącym się od zapatrywania większości, była zrobiona wzmianka w protokole i aby jego votum separatum zostało dołączone do sprawozdania wydziału i tam zaznaczone. Jednakże żądanie to powinno być wyrażone bezpośrednio po głosowaniu, a votum separatum doręczone dziekanowi w ciągu trzech dni.

§ 19

Na posiedzeniach wydziału protokół prowadzi wybrany w tym celu członek wydziału. Protokół powinien zawierać przede wszystkim uchwały powzięte na posiedzeniu. Przy końcu posiedzenia protokół zostaje odczytany i, po przyjęciu przez wydział, podpisany przez dziekana i trzymającego pióro.

§ 20

Członkowie wydziału obowiązani są z urzędu zachowywać tajemnicę we wszystkich sprawach, które stają się im wiadome, jako członkom wydziału.

V

Wykłady

§ 21

Dziekan jest obowiązany dbać o to, aby propozycje wydziału dotyczące spisu wykładów były w porę przedstawione senatowi.

Jede nachträgliche Änderung in der Ankündigung der Vorlesungen und Übungen muß der Fakultät und dem Rektor der Universität angezeigt werden. Letzterem liegt ob, die nach § 21 der Universitätsatzung erforderliche Genehmigung des Verwaltungschefs nachzusuchen.

§ 22

Vorlesungen von Angehörigen anderer Fakultäten dürfen nur mit Zustimmung der Rechts- und Staatswissenschaftlichen Fakultät unter deren Vorlesungen angekündigt werden.

VI

Schlußbestimmung

§ 23

Diese Satzung tritt am 1. Oktober 1916 in Kraft.

Warschau, den 24. August 1916.

Der Generalgouverneur
von Beseler.

**Satzung der Medizinischen Fakultät der Universität
zu Warschau**

I

Aufgabe und Rangstellung der Fakultät

§ 1

Die Aufgabe der Medizinischen Fakultät besteht in der Pflege und dem Unterricht der Heilkunde und der Heilkunst.

§ 2

Die Fakultät ist befugt und auf Erfordern des Generalgouverneurs oder des Verwaltungschefs gehalten, über Gegenstände ihres Lehrbereichs wissenschaftliche Gutachten zu erstatten.

§ 3

Unbeschadet der Rechtsgleichheit aller Fakultäten nimmt die Medizinische Fakultät bei den gemeinsamen Veranstaltungen der Universität bis auf weiteres den zweiten Platz ein und zeichnet auch in den vom Akademischen Senat ausgehenden Schriftstücken in dieser Ordnung durch ihren Dekan. Dieses Rangverhältnis ist auch für die Aufführung im Personalverzeichnis und im Vorlesungsverzeichnis maßgebend.

§ 4

Die Fakultät führt ein eigenes Siegel und bedient sich dessen in öffentlichen Ausfertigungen.

II

Die Lehrer der Fakultät

§ 5

Der Lehrkörper setzt sich aus denjenigen Dozenten zusammen, die ihr gemäß dem Lehrauftrage angehören.

§ 6

Jeder neuernannte Lehrer wird, nachdem er vom Rektor verpflichtet ist (§ 7 der Universitätsatzung), in einer Fakultätsitzung durch den Dekan eingeführt.

Sein Name und die wichtigsten Umstände seines Lebens werden in das Fakultätsalbum eingetragen. Die Eintragungen sind auf dem Laufenden zu halten.

Kazda późniejsza zmiana w ogłoszeniach o wykładach i ćwiczeniach powinna być podana do wiadomości wydziału i rektora Uniwersytetu. Do rektora należy wyjednanie zatwierdzenia Szefa Administracji, wymagane na zasadzie § 21 Stat. Uniw.

§ 22

W spisie wykładów wydziału prawa i nauk państwowych wolno ogłaszać wykłady członków innych wydziałów jedynie za zgodą wydziału prawa i nauk państwowych.

VI

Postanowienie końcowe

§ 23

Ustawa powyższa nabiera mocy obowiązującej od dnia 1 października 1916 r.

Warszawa, dnia 24 sierpnia 1916 r.

Generał-Gubernator
von Beseler.

**Ustawa Wydziału Lekarskiego
Uniwersytetu Warszawskiego**

I

Zadania i stanowisko wydziału

§ 1

Zadaniem wydziału lekarskiego jest pielegnowanie i nauczanie wiedzy i sztuki lekarskiej.

§ 2

Wydział jest uprawniony, a na żądanie Jenerał-Gubernatora lub Szefa Administracji obowiązany, wydawać opinie naukowe w przedmiotach, wchodzących w zakres gałęzi wiedzy powierzonej jego pieczy.

§ 3

Bez uchybienia równorzędnemu prawnemu stanowisku wszystkich wydziałów, wydziałowi lekarskiemu przysługuje narazie w wystąpieniach wspólnych Uniwersytetu drugie miejsce; w tym samym porządku podpisuje wydział, w osobie swego dziekana, dokumenty wychodzące od senatu akademickiego. Ten sam porządek kolejny powinien być zachowany przy sporządzaniu list składu osobowego i spisu wykładów.

§ 4

Wydział posiada własną pieczęć, której używa do dokumentów o charakterze oficjalnym.

II

Nauczyciele wydziału

§ 5

Ciało nauczycielskie wydziału składa się z tych wykładających, którzy z uwagi na wykładany przedmiot do niego należą.

§ 6

Każdy nowomianowany wykładający po złożeniu przyrzeczenia rektorowi (§ 7 Stat. Uniw.) zostaje wprowadzony przez dziekana podczas posiedzenia wydziału.

Nazwisko jego i najważniejsze szczegóły życia zostają wpisane do albumu wydziału. Dane o przebiegu życia powinny być stale uzupełniane.

§ 7

Alle Lehrer der Fakultät sind verpflichtet, sich regelmäßig an den Geschäften der Fakultät zu beteiligen und insbesondere den Fakultätsitzungen beizuwohnen.

III

Der Dekan der Fakultät

§ 8

Der Dekan wird binnen zehn Tagen nach dem Beginn des Wintersemesters mit einfacher Stimmenmehrheit gewählt. Die Wahl ist geheim und schriftlich und findet unter dem Vorsitz des amtierenden Dekans in einer von diesem anberaumten Versammlung statt. Abwesende sind nicht wahlberechtigt.

Die Wahlzettel werden dem Dekan verschlossen übergeben und von diesem uneröffnet gezählt. Sodann wird unter Verlesung der Zettel die Zahl der auf jeden Kandidaten entfallenden Stimmen festgestellt; unbeschriebene Zettel gelten als nicht abgegeben.

Erhält in dem Wahlgange keiner der Kandidaten mehr als die Hälfte der abgegebenen Stimmen, so kommen diejenigen zwei Kandidaten, welche die meisten Stimmen auf sich vereinigt haben, in die enaere Wahl; sollte hierbei über eine Stimmgleichheit zu entscheiden sein, so geschieht dies durch das Los.

Erhält die enaere Wahl für den einen der Kandidaten eine einfache Mehrheit, so ist dieser gewählt. Bei Stimmgleichheit entscheidet das Los.

Die Annahme der Wahl kann nur aus bestimmten Gründen, über deren Zulänglichkeit die Fakultät entscheidet, abgelehnt werden.

Der Name des gewählten Dekans ist dem Verwaltungschef anzuzeigen.

§ 9

Der Dekan vertritt die Fakultät nach außen sowie im Senat.

§ 10

Der Dekan leitet die Geschäfte der Fakultät; er führt in den Sitzungen der Fakultät und der von ihr gewählten Ausschüsse den Vorsitz.

Zur selbständigen Erledigung der Fakultätsangelegenheiten ist er berechtigt, wenn und soweit ihm dazu eine Ermächtigung von Seiten der Fakultät gegeben ist.

§ 11

Der Dekan hat den Fleiß und die sittliche Haltung der der Fakultät angehörigen Studierenden zu überwachen und ihnen bei Verletzung ihrer akademischen Pflichten geeignete Vorhaltungen zu machen.

§ 12

Der Dekan öffnet die der Fakultät zugehenden Schriftstücke und zeichnet namens der Fakultät die Berichte an den Verwaltungschef, sowie die sonstigen Schreiben und Urkunden.

Er bewahrt Stempel, Siegel und Schlüssel der Fakultät und verwaltet ihre Akten und ihre Registratur.

Er führt ein Tagebuch, in das alle wichtigeren Ein- und Ausgänge, insbesondere der schriftliche Verkehr mit den Behörden eingetragen werden. Die Eingänge und die Urkunden der Ausgänge hat er zu den Akten zu bringen.

§ 7

Wszyscy wykładający wydziału są obowiązani brać stale czynny udział w sprawach wydziału, zwłaszcza bywać na posiedzeniach wydziału.

III

Dziekan wydziału

§ 8

Dziekan zostaje wybrany prostą większością głosów w przeciągu pierwszych dziesięciu dni po rozpoczęciu semestru zimowego. Wybory są tajne; odbywają się za pomocą kartek na posiedzeniu zwołanym przez urzędującego dziekana i pod jego przewodnictwem. Nieobecni nie mogą brać udziału w wyborach.

Kartki wyborcze, złożone pismem do wewnątrz, zostają doręczone dziekanowi i bez otwierania przez niego przeliczone. Następnie przy odczytywaniu kartek stwierdza się ilość głosów, oddanych na każdego z kandydatów; kartki białe nie są brane w rachubę.

Jeżeli przy tem głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzyma więcej niż połowy głosów oddanych, odbywają się wybory ściślejsze pomiędzy tymi dwoma kandydatami, którzy otrzymali największą ilość głosów; o ile przytem okaże się konieczność decydowania o kandydatach wobec równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Jeżeli w wyborach ściślejszych otrzymał jeden z kandydatów prostą większość głosów, to tym samym został wybrany; w razie równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Od przyjęcia wyboru wolno uchylić się jedynie z powodów ściśle określonych i uznanych przez wydział za wystarczające.

Nazwisko wybranego dziekana powinno być podane Szefowi Administracji.

§ 9

Dziekan reprezentuje wydział na zewnątrz i w senacie.

§ 10

Dziekan zarządza sprawami wydziału, przewodniczy na posiedzeniach wydziału i komisji wybranych przez wydział.

Do samodzielnego załatwiania spraw wydziału dziekan jest uprawniony, jeżeli i o ile otrzymał na to upoważnienie od wydziału.

§ 11

Obowiązkiem dziekana jest czuwać nad przykładaniem się do nauk i dobrym prowadzeniem się studentów, należących do wydziału, i udzielać im stosownych napomnień w wypadkach uchybień przeciwko obowiązkowi akademickim.

§ 12

Dziekan otwiera korespondencję wpływającą do wydziału, oraz podpisuje w imieniu wydziału sprawozdania do Szefa Administracji, jakoteż wszelkie pisma i dokumenty.

Dziekan przechowuje stemple, pieczęć i klucze wydziału i zarządza jego biurem.

Dziekan prowadzi dziennik, do którego wpisuje się cała ważniejsza korespondencja wpływająca i wysyłana, zwłaszcza korespondencja z władzami. Listy wpływające i bruljony listów wysyłanych, dziekan powinien składać do akt.

§ 13

Der Dekan hat das Recht, in Fakultätsfachen die Unterstützung des Universitätssekretariats sowie die Dienste der Universitätsbedelle in Anspruch zu nehmen.

§ 14

In Behinderungsfällen wird der Dekan durch den Dekan des abgelaufenen Studienjahres als Prodekan vertreten.

IV

Die Verhandlungen und Beschlüsse der Fakultät

§ 15

Die Beschlüsse der Fakultät werden in Fakultätsitzungen oder durch Umlauf gefaßt.

Die Wahl der Verhandlungsart ist dem Dekan überlassen. Wenn sich aber ein Mitglied der Fakultät gegen die Erledigung durch Umlauf ausspricht, so ist die Sache auf die Tagesordnung der nächsten Sitzung zu setzen.

Eine Sache, bei der es auf besondere Fachkenntnis ankommt, ist zuerst den Fakultätsmitgliedern vorzulegen, in deren besonderes Wissensgebiet sie einschlägt.

Während der Ferien sollen Verhandlungen der Fakultät nur in dringenden Fällen stattfinden.

§ 16

Zu den Fakultätsitzungen ladet der Dekan die Mitglieder drei Tage vorher schriftlich unter Bekanntgabe der Tagesordnung ein.

Auf schriftliches Verlangen von mindestens drei Mitgliedern der Fakultät ist der Dekan verpflichtet, eine Sitzung einzuberufen.

Wer in der Fakultätsitzung nicht erscheinen kann, hat den Dekan rechtzeitig zu benachrichtigen.

§ 17

Anträge, über die in einer Sitzung Beschluß gefaßt werden soll, müssen in der Tagesordnung der Sitzung enthalten sein.

Jedes Mitglied der Fakultät kann zwei Tage vor der Sitzung die Aufnahme eines Gegenstandes in die Tagesordnung verlangen. Von der dadurch hervorgerufenen Veränderung der Tagesordnung ist den Mitgliedern spätestens am Tage vor der Sitzung Kenntnis zu geben.

Betrifft ein Gegenstand der Tagesordnung ein Fakultätsmitglied, das am Erscheinen verhindert ist, oder das von ihm vertretene Fach, so ist der Gegenstand auf Verlangen von der Tagesordnung abzusetzen und in die einer späteren Sitzung aufzunehmen.

§ 18

Bei Abstimmungen entscheidet die Mehrheit der Anwesenden; bei Stimmengleichheit gibt die Stimme des Dekans den Ausschlag. Zur Beschlußfähigkeit ist die Anwesenheit der Hälfte der Fakultätsmitglieder erforderlich.

Wer bei der Abstimmung in der Minderheit geblieben ist, kann verlangen, daß seine abweichende Meinung in dem Protokoll Erwähnung finde, sowie daß sein Sondervotum dem Fakultätsbericht beigelegt und in ihm erwähnt werde. Jedoch muß dieses Verlangen unmittelbar nach der Abstimmung angekündigt, und das abweichende Votum binnen drei Tagen beim Dekan eingereicht werden.

§ 13

Dziekan ma prawo wymagać w sprawach wydziału pomocy sekretariatu uniwersyteckiego, oraz usług woźnych Uniwersytetu.

§ 14

W razie przeszkody w urzędowaniu dziekana, zastępuje go dziekan z ubiegłego roku akademickiego, jako prodziekan.

IV

Obrazy i postanowienia wydziału

§ 15

Postanowienia wydziału zapadają na posiedzeniach wydziału, lub drogą kurendy.

Wybór sposobu obradowania pozostawia się uznaniu dziekana. Jeżeli jednak jeden z członków wydziału wypowie się przeciwko załatwieniu sprawy przez kurendę, sprawa powinna być umieszczona na porządku obrad najbliższego posiedzenia.

Sprawa wymagająca wiedzy naukowej specjalnej, powinna być uprzednio oddana do rozpatrzenia tym członkom wydziału, którzy właśnie ten dział nauki uprawiają.

Podczas ferji obrady wydziału mają się odbywać tylko w wypadkach nie cierpiących zwłoki.

§ 16

Członków na posiedzenie wydziału dziekan zaprasza listownie na trzy dni przed posiedzeniem wraz z podaniem porządku obrad.

Na piśmienne żądanie co najmniej trzech członków wydziału, dziekan jest obowiązany zwołać posiedzenie wydziału.

Członek, który nie może być obecny na posiedzeniu wydziału, powinien zawiadomić o tem w porę dziekana.

§ 17

Wnioski, co do których ma zapasć uchwała na posiedzeniu wydziału, powinny być umieszczone na porządku obrad tegoż posiedzenia.

Każdy członek wydziału ma prawo na dwa dni przed posiedzeniem zażądać wprowadzenia sprawy na porządek obrad. Wywołana przez to zmiana porządku obrad powinna być podana do wiadomości członków wydziału najpóźniej w przeddzień posiedzenia.

Jeżeli jeden z punktów porządku obrad dotyczy członka wydziału, który na posiedzenie przybyć nie może, albo gałęzi wiedzy przez niego reprezentowanej, to taki punkt na żądanie powinien być usunięty z porządku obrad i umieszczony na porządku obrad jednego z następnych posiedzeń.

§ 18

W głosowaniu rozstrzyga większość obecnych; w razie równości głosów przeważa głos dziekana. Do prawomocności uchwał wymagana jest obecność połowy liczby członków wydziału.

Każdy członek wydziału, który podczas głosowania pozostał w mniejszości, ma prawo wymagać, aby o jego zdaniu, różniącym się od zapatrywania większości, była zrobiona wzmianka w protokule i aby jego votum separatum zostało załączone do sprawozdania wydziału i tam zaznaczone. Jednakże żądanie to powinno być wyrażone bezpośrednio po głosowaniu, a votum separatum doręczone dziekanowi w ciągu trzech dni.

§ 19

In der Fakultätsitzung führt ein von der Fakultät gewähltes Mitglied das Protokoll. Dieses soll vornehmlich die in der Sitzung gefassten Beschlüsse enthalten. Es wird am Schluß der Sitzung verlesen und nach Genehmigung durch die Fakultät vom Dekan und Protokollführer unterzeichnet.

§ 20

Die Mitglieder der Fakultät haben über Angelegenheiten, von denen sie in dieser Eigenschaft Kenntnis erhalten, Amtsverschwiegenheit zu beobachten.

V

Die Vorlesungen

§ 21

Der Dekan hat dafür zu sorgen, daß die Vorschläge der Fakultät für das Vorlesungsverzeichnis dem Senat rechtzeitig zugehen.

Jede nachträgliche Änderung in der Ankündigung der Vorlesungen und Übungen muß der Fakultät und dem Rektor der Universität angezeigt werden. Letzterem liegt ob, die nach § 21 der Universitätsstatut erforderliche Genehmigung des Verwaltungschefs nachzusuchen.

§ 22

Vorlesungen von Angehörigen anderer Fakultäten dürfen nur mit Zustimmung der Medizinischen Fakultät unter deren Vorlesungen angekündigt werden.

VI

Schlußbestimmung

§ 23

Diese Satzung tritt am 1. Oktober 1916 in Kraft.

Warschau, den 24. August 1916.

Der Generalgouverneur

v. Beseler.

Satzung der Philosophischen Fakultät der Universität
zu Warschau

I

Aufgabe und Rangstellung der Fakultät

§ 1

Die Aufgabe der Philosophischen Fakultät besteht in der Pflege und dem Unterricht der Philosophie, der philologisch-historischen Wissenschaften und der mathematisch-naturwissenschaftlichen Fächer.

§ 2

Die Fakultät ist befugt und auf Erfordern des Generalgouverneurs oder des Verwaltungschefs gehalten, über Gegenstände ihres Lehrbereichs wissenschaftliche Gutachten zu erstatten.

§ 3

Unbeschadet der Rechtsgleichheit aller Fakultäten nimmt die Philosophische Fakultät bei den gemeinsamen Veranstaltungen der Universität bis auf weiteres den dritten Platz ein und zeichnet auch in den vom Akademischen Senat ausgehenden Schriftstücken in dieser Ordnung durch ihren Dekan. Dieses Rangverhältnis ist auch für die Aufführung im Personalverzeichnis und im Vorlesungsverzeichnis maßgebend.

§ 19

Na posiedzeniach wydziału protokół prowadzi wybrany w tym celu członek wydziału. Protokół powinien zawierać przedewszystkiem uchwały, powzięte na posiedzeniu. Przy końcu posiedzenia zostaje protokół odczytany i, po przyjęciu przez wydział, podpisany przez dziekana i trzymającego pióro.

§ 20

Członkowie wydziału obowiązani są z urzędu zachowywać tajemnicę we wszystkich sprawach, które stają się im wiadome, jako członkom wydziału.

V

Wykłady

§ 21

Dziekan jest obowiązany dbać o to, aby propozycje wydziału, dotyczące spisu wykładów, były w porę przedstawione senatowi.

Każda późniejsza zmiana w ogłoszeniach o wykładach i ćwiczeniach powinna być podana do wiadomości wydziału i rektora Uniwersytetu. Do rektora należy wyjednanie zatwierdzenia Szefa Administracji, wymagane na zasadzie § 21 Stat. Uniwersytetu.

§ 22

W spisie wykładów wydziału lekarskiego wolno ogłaszać wykłady członków innych wydziałów jedynie za zgodą wydziału lekarskiego.

VI

Postanowienie końcowe

§ 23

Ustawa powyższa nabiera mocy obowiązującej od dnia 1 października 1916 r.

Warszawa, dnia 24 sierpnia 1916 r.

Jenerał-Gubernator
von Beseler.

Ustawa Wydziału Filozoficznego
Uniwersytetu Warszawskiego

I

Zadanie i stanowisko wydziału

§ 1

Zadaniem wydziału filozoficznego jest pielegnowanie i nauczanie filozofji, nauk filologicznych i historycznych, oraz nauk matematycznych i przyrodniczych.

§ 2

Wydział jest uprawniony, a na żądanie Jenerał-Gubernatora lub Szefa Administracji obowiązany, wydawać opinie naukowe w przedmiotach, wchodzących w zakres gałęzi wiedzy powierzonej jego pieczy.

§ 3

Bez uchybienia równorzádnemu prawnemu stanowisku wszystkich wydziałów, wydziałowi filozoficznemu przysługuje narazie w wystąpieniach wspólnych Uniwersytetu trzecie miejsce; w tym samym porządku podpisuje wydział, w osobie swego dziekana, dokumenty wychodzące od senatu akademickiego.

Ten sam porządek kolejny powinien być zachowany przy sporządzaniu list składu osobowego i spisu wykładów.

§ 4

Die Fakultät führt ein eigenes Siegel und bedient sich dessen in öffentlichen Ausfertigungen.

II

Die Lehrer der Fakultät

§ 5

Der Lehrkörper der Fakultät setzt sich aus denjenigen Dozenten zusammen, die ihr gemäß dem Behauftrage angehören.

§ 6

Jeder neuernannte Lehrer wird, nachdem er vom Rektor verpflichtet ist (§ 7 der Universitätsstatut), in einer Fakultätsitzung durch den Dekan eingeführt.

Sein Name und die wichtigsten Umstände seines Lebens werden in das Fakultätsalbum eingetragen. Die Eintragungen sind auf dem Laufenden zu halten.

§ 7

Alle Lehrer der Fakultät sind verpflichtet, sich regelmäßig an den Geschäften der Fakultät zu beteiligen und insbesondere den Fakultätsitzungen beizumohnen.

III

Der Dekan der Fakultät

§ 8.

Der Dekan wird binnen zehn Tagen nach dem Beginn des Wintersemesters mit einfacher Stimmenmehrheit gewählt. Die Wahl ist geheim und schriftlich und findet unter dem Vorsitz des amtierenden Dekans in einer von diesem anberaumten Versammlung statt. Abwesende sind nicht wahlberechtigt.

Die Wahlzettel werden dem Dekan verschlossen übergeben und von diesem uneröffnet gezählt. Sodann wird unter Verlesung der Zettel die Zahl der auf jeden Kandidaten entfallenden Stimmen festgestellt; unbeschriebene Zettel gelten als nicht abgegeben.

Erhält in dem Wahlgange keiner der Kandidaten mehr als die Hälfte der abgegebenen Stimmen, so kommen diejenigen zwei Kandidaten, welche die meisten Stimmen auf sich vereinigt haben, in die engere Wahl; sollte hierbei über eine Stimmengleichheit zu entscheiden sein, so geschieht dies durch das Los.

Ergibt die engere Wahl für den einen der Kandidaten eine einfache Mehrheit, so ist dieser gewählt. Bei Stimmengleichheit entscheidet das Los.

Die Annahme der Wahl kann nur aus bestimmten Gründen, über deren Zulänglichkeit die Fakultät entscheidet, abgelehnt werden.

Der Name des gewählten Dekans ist dem Verwaltungschef anzuzeigen.

§ 9.

Der Dekan vertritt die Fakultät nach außen sowie im Senat.

§ 10

Der Dekan leitet die Geschäfte der Fakultät; er führt in den Sitzungen der Fakultät und der von ihr gewählten Ausschüsse den Vorsitz.

Zur selbständigen Erledigung von Fakultätsangelegenheiten ist er berechtigt, wenn und soweit ihm dazu eine Ermächtigung von Seiten der Fakultät gegeben ist.

§ 4

Wydział posiada własną pieczęć, której używa do dokumentów o charakterze oficjalnym.

II

Nauczyciele wydziału

§ 5

Ciała nauczycielskie wydziału składa się z tych wykładowców, którzy z uwagi na wykładany przedmiot do niego należą.

§ 6

Każdy nowomianowany wykładowca po złożeniu przyrzeczenia rektorowi (7 Stat. Uniw.) zostaje wprowadzony przez dziekana podczas posiedzenia wydziału.

Nazwisko jego i najważniejsze szczegóły życia zostają wpisane do albumu wydziału. Dane o przebiegu życia powinny być stale uzupełniane.

§ 7

Wszyscy wykładowcy wydziału są obowiązani brać stale czynny udział w sprawach wydziału, zwłaszcza bywać na posiedzeniach wydziału.

III

Dziekan wydziału

§ 8

Dziekan zostaje wybrany prostą większością głosów w przeciągu pierwszych dziesięciu dni po rozpoczęciu semestru zimowego. Wybory są tajne; odbywają się za pomocą kartek na posiedzeniu zwołanym przez urzędującego dziekana i pod jego przewodnictwem. Nieobecni nie mogą brać udziału w wyborach.

Kartki wyborcze, złożone pismem do wewnątrz, zostają doręczone dziekanowi i bez otwierania przez niego przeliczone. Następnie przy odczytywaniu kartek stwierdza się ilość głosów, oddanych na każdego z kandydatów; kartki białe nie są brane w rachubę.

Jeżeli przy tym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzyma więcej niż połowy głosów oddanych, odbywają się wybory ściślejsze pomiędzy tymi dwoma kandydatami, którzy otrzymali największą ilość głosów; o ile przytem okaże się konieczność decydowania o kandydatach wobec równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Jeżeli w wyborach ściślejszych otrzymał jeden z kandydatów prostą większość głosów, to tym samym został wybrany; w razie równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Od przyjęcia wyboru wolno uchylić się jedynie z powodów ściśle określonych i uznanych przez wydział za wystarczające.

Nazwisko wybranego dziekana powinno być podane Szefowi Administracji.

§ 9

Dziekan reprezentuje wydział na zewnątrz i w senacie.

§ 10

Dziekan zarządza sprawami wydziału, przewodniczy na posiedzeniach wydziału i komisji wybranych przez wydział.

Do samodzielnego załatwiania spraw wydziału dziekan jest uprawniony, jeżeli i o ile otrzymana to upoważnienie od wydziału.

§ 11

Der Dekan hat den Fleiß und die sittliche Haltung der der Fakultät angehörigen Studierenden zu überwachen und ihnen bei Verletzung ihrer akademischen Pflichten geeignete Vorhaltungen zu machen.

§ 12

Der Dekan öffnet die der Fakultät zugehenden Schriftstücke und zeichnet namens der Fakultät die Berichte an den Verwaltungschef, sowie die sonstigen Schreiben und Urkunden.

Er bewahrt Stempel, Siegel und Schlüssel der Fakultät und verwaltet ihre Akten und ihre Registratur.

Er führt ein Tagebuch, in das alle wichtigeren Ein- und Ausgänge, insbesondere der schriftliche Verkehr mit den Behörden eingetragen werden. Die Eingänge und die Urkunden der Ausgänge hat er zu den Akten zu bringen.

§ 13

Der Dekan hat das Recht, in Fakultätsfachen die Unterstützung des Universitätssekretariats sowie die Dienste der Universitätsbedelle in Anspruch zu nehmen.

§ 14

In Behinderungsfällen wird der Dekan durch den Dekan der Philosophischen Fakultät im abgelaufenen Studienjahre als Prodekan vertreten.

IV

Die Verhandlungen und Beschlüsse der Fakultät

§ 15

Die Beschlüsse der Fakultät werden in Fakultätsitzungen oder durch Umlauf gefaßt.

Die Wahl der Verhandlungsart ist dem Dekan überlassen. Wenn sich aber ein Mitglied der Fakultät gegen die Erledigung durch Umlauf ausspricht, so ist die Sache auf die Tagesordnung der nächsten Sitzung zu setzen.

Eine Sache, bei der es auf besondere Sachkenntnis ankommt, ist zuerst den Fakultätsmitgliedern vorzulegen, in deren besonderes Wissensgebiet sie einschlägt.

Während der Ferien sollen Verhandlungen der Fakultät nur in dringenden Fällen stattfinden.

§ 16

Zu den Fakultätsitzungen ladet der Dekan die Mitglieder drei Tage vorher schriftlich unter Bekanntgabe der Tagesordnung ein.

Auf schriftliches Verlangen von mindestens drei Mitgliedern der Fakultät ist der Dekan verpflichtet, eine Sitzung einzuberufen.

Wer in der Fakultätsitzung nicht erscheinen kann, hat den Dekan rechtzeitig zu benachrichtigen.

§ 17

Anträge, über die in einer Sitzung Beschluß gefaßt werden soll, müssen in der Tagesordnung der Sitzung enthalten sein.

Jedes Mitglied der Fakultät kann zwei Tage vor der Sitzung die Aufnahme eines Gegenstandes in die Tagesordnung verlangen. Von der dadurch hervorgerufenen Veränderung der Tagesordnung ist den Mitgliedern spätestens am Tage vor der Sitzung Kenntnis zu geben.

§ 11

Obowiązkiem dziekana jest czuwać nad przykładaniem się do nauk i dobrym prowadzeniem się studentów, należących do wydziału i udzielać im stosownych napomnień w wypadkach uchybień przeciwko obowiązkowi akademickim.

§ 12

Dziekan otwiera korespondencję wpływającą do wydziału oraz podpisuje w imieniu wydziału sprawozdania do Szefa Administracji, jako też wszelkie pisma i dokumenty.

Dziekan przechowuje stemple, pieczęć i klucze wydziału i zarządza jego biurem.

Dziekan prowadzi dziennik, do którego wpisuje się cała ważniejsza korespondencja wpływająca i wysyłana, zwłaszcza korespondencja z władzami. Listy wpływające i bruljony listów wysyłanych dziekan powinien składać do akt.

§ 13

Dziekan ma prawo wymagać w sprawach wydziału pomocy sekretarjatu uniwersyteckiego oraz usług woźnych Uniwersytetu.

§ 14

W razie przeszkody w urzędowaniu dziekana, zastępuje go dziekan z ubiegłego roku akademickiego, jako prodziekan.

IV

Obrady i postanowienia wydziału

§ 15

Postanowienia wydziału zapadają na posiedzeniach wydziału, lub drogą kurendy.

Wybór sposobu obradowania pozostawia się uznaniu dziekana. Jeżeli jednak jeden z członków wydziału wypowie się przeciwko załatwieniu sprawy przez kurendę, sprawa powinna być umieszczona na porządku obrad najbliższego posiedzenia.

Sprawa, wymagająca wiedzy naukowej specjalnej, powinna być uprzednio oddana do rozpatrzenia tym członkom wydziału, którzy właśnie ten dział nauki uprawiają.

Podczas ferji obrady wydziału mają się odbywać tylko w wypadkach niecierpiących zwłoki.

§ 16

Członków na posiedzenia wydziału dziekan zaprasza listownie na trzy dni przed posiedzeniem wraz z podaniem porządku obrad.

Na piśmienne żądanie co najmniej trzech członków wydziału, dziekan jest obowiązany zwołać posiedzenie wydziału.

Członek, który nie może być obecny na posiedzeniu wydziału, powinien zawiadomić o tem w porę dziekana.

§ 17

Wnioski, co do których ma zapasć uchwała na posiedzeniu wydziału, powinny być umieszczone na porządku obrad tegoż posiedzenia.

Każdy członek wydziału ma prawo na dwa dni przed posiedzeniem zażądać wprowadzenia sprawy na porządek obrad. Wywołana przez to zmiana porządku obrad, powinna być podana do wiadomości członków wydziału najpóźniej w przeddzień posiedzenia.

Betrifft ein Gegenstand der Tagesordnung ein Fakultätsmitglied, das am Erscheinen verhindert ist, oder das von ihm vertretene Lehrfach, so ist der Gegenstand auf Verlangen von der Tagesordnung abzusetzen und in die einer späteren Sitzung aufzunehmen.

§ 18

Bei Abstimmungen entscheidet die Mehrheit der Anwesenden; bei Stimmgleichheit gibt die Stimme des Dekans den Ausschlag. Zur Beschlußfähigkeit ist die Anwesenheit der Hälfte der Fakultätsmitglieder erforderlich.

Wer bei der Abstimmung in der Minderheit geblieben ist, kann verlangen, daß seine abweichende Meinung in dem Protokoll Erwähnung finde, sowie daß sein Sondervotum dem Fakultätsbericht beigelegt und in ihm erwähnt werde. Jedoch muß dieses Verlangen unmittelbar nach der Abstimmung angekündigt, und das abweichende Votum binnen drei Tagen beim Dekan eingereicht werden.

§ 19

In der Fakultätsitzung führt ein von der Fakultät gewähltes Mitglied das Protokoll. Dieses soll vornehmlich die in der Sitzung gefaßten Beschlüsse enthalten. Es wird am Schluß der Sitzung verlesen und nach Genehmigung durch die Fakultät vom Dekan und Protokollführer unterzeichnet.

§ 20

Die Mitglieder der Fakultät haben über Angelegenheiten, von denen sie in dieser Eigenschaft Kenntnis erhalten, Amtsverschwiegenheit zu beobachten.

V

Vorlesungen

§ 21

Der Dekan hat dafür zu sorgen, daß die Vorschläge der Fakultät für das Vorlesungsverzeichnis dem Senat rechtzeitig zugehen.

Jede nachträgliche Änderung in der Ankündigung der Vorlesungen und Übungen muß der Fakultät und dem Rektor der Universität angezeigt werden. Letzterem liegt ob, die nach § 21 der Universitätsstatut erforderliche Genehmigung des Verwaltungschefs nachzuführen.

§ 22

Vorlesungen von Angehörigen anderer Fakultäten dürfen nur mit Zustimmung der Philosophischen Fakultät unter deren Vorlesungen angekündigt werden.

VI

Schlußbestimmung

§ 23

Diese Satzung tritt am 1. Oktober 1916 in Kraft.

Warschau, den 24. August 1916.

Der Generalgouverneur
von Beseler.

Jeżeli jeden z punktów porządku obrad dotyczy członka wydziału, który na posiedzenie przybyć nie może, albo galezi wiedzy przez niego reprezentowanej, to taki punkt na żądanie powinien być usunięty z porządku obrad i umieszczony na porządku obrad jednego z następnych posiedzeń.

§ 18

W głosowaniu rozstrzyga większość obecnych; w razie równości głosów przeważa głos dziekana. Do prawomocności uchwał wymagana jest obecność połowy liczby członków wydziału.

Każdy członek wydziału, który podczas głosowania pozostał w mniejszości, ma prawo wymagać, aby o jego zdaniu, różniącym się od zapatrywania większości, była zrobiona wzmianka w protokule i aby jego votum separatum zostało dołączone do sprawozdania wydziału i tam zaznaczone. Jednakże żądanie to powinno być wyrażone bezpośrednio po głosowaniu, a votum separatum doręczone dziekanowi w ciągu trzech dni.

§ 19

Na posiedzeniach wydziału protokół prowadzi wybrany w tym celu członek wydziału. Protokół powinien zawierać przede wszystkim uchwały, powzięte na posiedzeniu. Przy końcu posiedzenia zostaje protokół odczytany i, po przyjęciu przez wydział, podpisany przez dziekana i trzymającego pióro.

§ 20

Członkowie wydziału obowiązani są z urzędu zachowywać tajemnicę we wszystkich sprawach, które stają się im wiadome, jako członkom wydziału.

V

Wykłady

§ 21

Diekan jest obowiązany dbać o to, aby propozycje wydziału dotyczące spisu wykładów były w porę przedstawione senatowi.

Każda późniejsza zmiana w ogłoszeniach o wykładach i ćwiczeniach, powinna być podana do wiadomości wydziału i rektora Uniwersytetu. Do rektora należy wyjednanie zatwierdzenia Szefa Administracji, wymagane na zasadzie § 21 Stat. Uniw.

§ 22

W spisie wykładów wydziału filozoficznego wolno ogłaszać wykłady członków innych wydziałów jedynie za zgodą wydziału filozoficznego.

VI

Postanowienie końcowe

§ 23

Ustawa powyższa nabiera mocy obowiązującej od dnia 1 października 1916 r.

Warszawa, dnia 24 sierpnia 1916 r.

Jenerał-Gubernator
von Beseler.

153.

Die Technische Hochschule in Warschau hat im abgelaufenen Studienjahre eine weit über Erwarten große Anzahl Studierender in sich aufgenommen, ein Zeichen dafür, wie hoch in diesem Lande die technischen Wissenschaften gewertet werden, ein Zeichen auch dafür, wie verständnisvoll die Absicht gewürdigt wird, die mich bei der Wiedereröffnung der Hochschule geleitet hat. Für den Wiederaufbau und die wirtschaftliche und kulturelle Hebung Polens ist die Heranbildung tüchtiger Ingenieure, Baumeister und Techniker von der höchsten Bedeutung. Mit selbstloser Hingebung hat der akademische Lehrkörper sich unter äußerst schwierigen Verhältnissen seiner großen Aufgabe gewidmet, und die Studierenden haben freudig und erfolgreich die ihnen gebotene Gelegenheit zu wissenschaftlicher und praktischer Arbeit ergriffen.

Ich spreche dafür der Technischen Hochschule gern meine Anerkennung aus und verleihe ihr hiermit eine neue Satzung, die bestimmt ist, durch die Gewährung der Autonomie an die Abteilungen die Selbständigkeit der Verwaltung der Anstalt und damit ihre weitere freie Entwicklung zu fördern.

Den Rektor beauftrage ich, von diesem Erlaß dem Lehrkörper und der Studentenschaft Kenntnis zu geben.

Warschau, den 24. August 1916.

Der Generalgouverneur
von Beseler.

Satzung
für die Technische Hochschule zu Warschau

I
Allgemeine Bestimmungen

§ 1

Die Technische Hochschule zu Warschau hat den Zweck, die höhere Ausbildung für die technischen Berufe zu gewähren, sowie die Wissenschaften und Künste zu pflegen, welche zu dem technischen Unterrichtsgebiete gehören.

Es ist daher die Hauptpflicht sämtlicher Lehrer, daß sie zur Erreichung dieses Zweckes nicht nur das ihrer besonderen Pflege überwiesene Lehrfach würdig vertreten, sondern auch auf die Sitten und den Charakter der Studierenden eine heilsame Einwirkung, frei von politischer Beeinflussung jeder Art, zu erwerben und auszuüben sich bemühen.

§ 2

Die Technische Hochschule führt ein eigenes Siegel und bedient sich dessen in öffentlichen Ausfertigungen.

Die Unterrichts- und Amtssprache ist das Polnische.

Für den Schriftverkehr mit den vorgeordneten Behörden ist die deutsche Sprache vorgeschrieben.

§ 3

Die Technische Hochschule besteht aus:

1. den Dozenten,
2. den immatrikulierten Studierenden,
3. den Angestellten.

§ 4

Die Technische Hochschule umfaßt zurzeit folgende Abteilungen:

1. für Bauingenieurwesen,
2. für Kulturingenieurwesen,

153.

Politechnika Warszawska w ubiegłym roku akademickim skupiła u siebie wiele większą, niż oczekiwano, ilość studentów; jest to dowodem tego, jak wielkie znaczenie tutaj w kraju przypisuje się umiejętnościom technicznym, również i dowodem, z jakim zrozumieniem ocenione zostały zamiary, które mną kierowały przy powołaniu Politechniki do nowego życia. Do odbudowy, podniesienia ekonomicznego i kulturalnego Polski, wykształcenie dzielnych inżynierów, budowniczych i techników jest sprawą najwyższej wagi. Z zaparciem poświęcało się ciało nauczycielskie w nader trudnych warunkach swemu wielkiemu zadaniu, a studenci korzystali z ochotą i owocnie z danej im sposobności do pracy naukowej i praktycznej.

Wyrażam za to chętnie uznanie moje Politechnice i nadaję jej niniejszem nowy statut, który ma przez przyznanie autonomji poszczególnym wydziałom, przyczynić się do samodzielności w zarządzaniu, a przez to do dalszego swobodnego rozwoju Politechniki.

Rektorowi zlecam podać niniejszą odezwę do wiadomości ciała nauczycielskiego i studentów.

Warszawa, dnia 24 sierpnia 1916 r.

Jenerał-Gubernator
von Beseler.

Statut Politechniki Warszawskiej

I
Przepisy ogólne

§ 1

Celem Politechniki Warszawskiej jest udzielanie wyższego wykształcenia, potrzebnego do zawodów technicznych, jako też pielegnowanie umiejętności i sztuk, wchodzących w zakres nauki techniki.

Aby cel ten osiągnąć, jest głównym obowiązkiem wszystkich nauczycieli nie tylko reprezentować godnie działą wiedzy, powierzone ich pieczy szczególnej, lecz również usiłować zdobyć sobie i wywierać na obyczaje i charakter studentów wpływ zbawienny, wolny od wszelkiego zabarwienia politycznego.

§ 2

Politechnika posiada pieczęć własną, której używa do dokumentów o charakterze oficjalnym. Językiem wykładowym i urzędowym jest język polski. W korespondencji z Władzą Zwierzchnią obowiązuje język niemiecki.

§ 3

W skład Politechniki wchodzi:

1. wykładowcy,
2. studenci imatrykulowani,
3. funkcyjnarjusze.

§ 4

Politechnika posiada obecnie wydziały następujące:

1. wydział inżynierji budowlanej,
2. wydział inżynierji rolnej,

3. für Maschineningenieurwesen und Elektrotechnik,
4. für Chemie,
5. für Architektur.

§ 5

Die Technische Hochschule untersteht dem Verwaltungschef bei dem Generalgouvernement Warschau, der auch die Lehrkräfte beruft.

§ 6

Der Kurator übt im Auftrage des Verwaltungschefs die unmittelbare Fürsorge aus. Er vermittelt den Verkehr zwischen dem Verwaltungschef und der Technischen Hochschule. Er hält darauf, daß die Weisungen des Verwaltungschefs richtig befolgt werden. Er sorgt insbesondere auch für die Beobachtung der im § 1 dieser Satzung aufgestellten Grundsätze.

Alle Eingaben, die in Angelegenheiten der Technischen Hochschule vom Rektor, vom Senat, von den Abteilungen und von den Anstalten der Hochschule an den Verwaltungschef gerichtet werden, gehen durch die Hand des Kurators.

Die vom Rektor, vom Senat, von den Abteilungen und von den Anstalten der Hochschule ausgehenden Bekanntmachungen sind dem Kurator alsbald in Abschrift vorzulegen.

II

Die Lehrer der Technischen Hochschule

§ 7

Die an die Technische Hochschule berufenen Lehrer werden durch den Rektor in Gegenwart des Kurators verpflichtet, den in § 1 dieser Satzung gekennzeichneten Obliegenheiten gewissenhaft nachzukommen, zur Förderung des Wohles der Technischen Hochschule nach besten Kräften beizutragen und sich zur Beteiligung an den Geschäften der Technischen Hochschule nach den Wünschen und Befehlen der Abteilung, der sie angehören, sowie des Akademischen Senats willig finden zu lassen.

Mit dieser Verpflichtung tritt der Dozent zugleich in den Verband der Abteilung ein, welcher er nach seinem Lehrauftrage angehört.

§ 8

Ist ein Dozent aus irgend einem Grunde gezwungen, seine Lehrtätigkeit vorübergehend einzustellen, so hat er seine Behinderung durch Anschlag zur Kenntnis der Studierenden zu bringen.

Bei einer voraussichtlichen Unterbrechung der Lehrtätigkeit über die Dauer von 8 Tagen hinaus muß der Dozent dem Abteilungsvorsteher Anzeige machen und dem Kurator ein Urlaubsgesuch einreichen.

Zu Reisen während der Ferien bedürfen die Dozenten keines Urlaubs. Sofern sie mit der Leitung einer Anstalt der Technischen Hochschule beauftragt sind, haben sie durch den Kurator dem Verwaltungschef rechtzeitig Kenntnis zu geben und einen Vertreter vorzuschlagen.

III

Die Abteilungen

§ 9

Jede Abteilung besteht aus den ihr zugetheilten Lehrern und den in ihr Album eingetragenen (inskrizierten) Studierenden. Sie wird vertreten durch die Gesamtheit der Lehrer, die an den Sitzungen der Abteilung teilzunehmen verpflichtet sind.

§ 10

An der Spitze jeder Abteilung steht der von ihr gewählte Abteilungsvorsteher.

3. wydział budowy maszyn i elektrotechniki,
4. wydział chemji,
5. wydział architektury.

§ 5

Politechnika podlega władzy zwierzchniej Szefa Administracji przy Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskiem, który też powołuje wykładowych.

§ 6

Piecza bezpośrednia z polecenia Szefa Administracji należy do kuratora. Kurator pośredniczy pomiędzy Szefem Administracji i Politechniką, przestrzega dokładnego wykonywania wskazań Szefa Administracji, zwłaszcza czuwa nad stosowaniem się do zasad, podanych w § 1 tego statutu.

Wszelkie podania w sprawach Politechniki, do Szefa Administracji od rektora, senatu, wydziałów i zakładów Politechniki przechodzą przez ręce kuratora.

Obwieszczenia rektora, senatu, wydziałów i zakładów Politechniki powinny być natychmiast przedstawiane w odpisach kuratorowi.

II

Nauczyciele Politechniki

§ 7

Nauczyciele, powołani do Politechniki, składają rektorowi w obecności kuratora przyrzeczenie, iż będą spełniali sumiennie obowiązki, określone w § 1 tego statutu, że ze wszystkich sił będą pracowali nad pomyślnym rozwojem Politechniki, że będą chętnie współdziałali w prowadzeniu spraw Politechniki, zgodnie z życzeniami i uchwałami swych wydziałów oraz senatu akademickiego.

Przez złożenie powyższego przyrzeczenia wykładowcy stają się członkiem jednego z wydziałów zależnie od przedmiotu, który ma wykładać.

§ 8

Jeżeli wykładowcy jest zmuszony z jakichkolwiek powodów do chwilowego przerwania swych czynności, powinien podać to do wiadomości studentów przez ogłoszenie.

W razie przewidzianej przerwy w wykładach na przeciąg czasu, dłuższy niż dni 8, wykładowcy powinien o tem zawiadomić dziekana i przesłać kuratorowi podanie o urlop.

Urlopy na wyjazdy podczas ferji są zbędne dla wykładowych. O ile wykładowcy jest kierownikiem jednego z zakładów Politechniki, powinien zawczasu o wyjeździe zawiadomić, za pośrednictwem kuratora, Szefa Administracji i przedstawić zastępcę.

III

Wydziały

§ 9

Skład każdego wydziału stanowią zaliczeni doń wykładowcy, oraz studenci, wpisani do albumu wydziału (inskrypecja). Wydział jest reprezentowany przez ogół wykładowych, którzy są obowiązani brać udział w posiedzeniach wydziału.

§ 10

Na czele każdego wydziału stoi dziekan, wybrany przez wydział.

§ 11

Die Abteilungen haben darüber zu wachen, daß die Vorlesungen rechtzeitig begonnen, nicht ohne genügenden Grund unterbrochen und nicht vorzeitig geschlossen werden.

§ 12

Scheint der Abteilung der Lehrplan auf dem ihr überwiesenen Lehrgebiet nicht vollständig zu sein, so kann sie hiervon dem Verwaltungschef unter Darlegung der Gründe Anzeige erstatten und zugleich diejenigen Anträge stellen, welche sie zur Abhilfe der Mängel für erforderlich hält. Dieser Bericht ist durch den Akademischen Senat, der zu demselben Stellung zu nehmen berechtigt ist, dem Verwaltungschef einzureichen.

§ 13

Vor der Erteilung weiterer Lehraufträge wird den Abteilungen Gelegenheit gegeben werden, gutachtliche Personalvorschläge zu machen.

§ 14

Das Nähere über die Einrichtung der Abteilungen und ihren Geschäftsgang ist durch eine besondere Sitzung bestimmt.

IV

Der Rektor und der Akademische Senat

§ 15

In der Spitze der Technischen Hochschule steht der Rektor, der die Technische Hochschule nach außen vertritt. In seinem amtlichen Wirkungskreise gebührt ihm das Prädikat „Magnifizenz“.

Er leitet die Geschäfte des Senats, öffnet die Eingänge und bringt sie, soweit nötig, zur Kenntnis und zur Beschlußfassung des Senats. Ihm liegt die Ausführung der vom Senat innerhalb seiner Zuständigkeit gefaßten Beschlüsse ob.

Der Rektor führt die Aufsicht über die äußere Ordnung in der Technischen Hochschule und in deren Räumen, soweit in diesen nicht die Aufsicht den Vorstehern einzelner Institute übertragen ist.

§ 16

Der Rektor kann nicht zugleich Vorsteher einer Abteilung sein.

§ 17

Der Rektor und der Prorektor, welcher jenen im Behinderungsfalle zu vertreten hat, werden von dem Generalgouverneur des Generalgouvernements Warschau ernannt.

§ 18

Der Akademische Senat besteht aus:

1. dem Rektor,
2. dem Prorektor,
3. dem Syndikus, der vom Verwaltungschef ernannt wird,
4. den zu wählenden Abteilungsvorstehern,
5. den gewählten Vertretern des Lehrkörpers, und zwar je einem Mitgliede jeder Abteilung.

§ 19

Die in § 18 unter Ziffer 5 genannten Senatoren werden binnen zehn Tagen nach Eröffnung des Wintersemesters von dem gesamten Lehrkörper gewählt.

§ 11

Wydziały powinny czuwać nad tym, aby wykłady rozpoczynały się w terminie właściwym, nie ulegały przerwom bez dostatecznych powodów i nie kończyły się przed oznaczonym czasem.

§ 12

Jeżeli wydział uważa, iż plan wykładanych przedmiotów w powierzonym mu zakresie wiedzy jest niekompletny, może zawiadomić o tym Szefa Administracji z przytoczeniem motywów, przedstawiając mu zarazem swe wnioski, które uznaje za niezbędne do usunięcia braków. Podanie takie zostaje przedstawione Szefowi Administracji przez senat akademicki, któremu przysługuje prawo zaznaczenia swego stanowiska w tej sprawie.

§ 13

Przed powoływaniem nowych wykładających wydziały będą miały możność przedstawiania kandydatur wraz z wypowiedzeniem o nich sądu.

§ 14

Bliższe szczegóły, dotyczące urządzenia wydziałów i sposobu załatwiania ich spraw, są określone w osobnej ustawie wydziałów.

IV

Rektor i Senat Akademicki

§ 15

Na czele Politechniki stoi rektor, który reprezentuje Politechnikę na zewnątrz. W zakresie działalności jego urzędowej przysługuje mu tytuł „Magnificencji“.

Rektor kieruje czynnościami senatu, otwiera korespondencje, zawiadamia senat w miarę potrzeby o jej treści i poddaje ją pod uchwałę senatu. Do rektora należy wykonywanie uchwał, które powziął senat w zakresie swej kompetencji.

Rektor czuwa nad porządkiem wewnętrznym w Politechnice i w jej pomieszczeniach, o ile nadzór nad nimi nie został powierzony kierownikom poszczególnych zakładów.

§ 16

Rektor nie może być jednocześnie dziekanem żadnego z wydziałów.

§ 17

Rektor, jako też prorektor, który zastępuje rektora w razie przeszkody w urzędowaniu, są mianowani przez Jenerał-Gubernatora Warszawskiego.

§ 18

W skład senatu akademickiego wchodzi:

1. rektor,
2. prorektor,
3. syndyk, mianowany przez Szefa Administracji,
4. dziekani wybrani przez wydziały,
5. wybrani przedstawiciele ciała nauczycielskiego po jednym członku od każdego wydziału.

§ 19

Członkowie senatu, wymienieni w § 18 pod cyfrą 5, zostają wybrani przez całe ciało nauczycielskie w ciągu dziesięciu dni od daty rozpoczęcia półroczia zimowego.

Die Wahl ist geheim und schriftlich und findet unter dem Vorsitz des Rektors in einer von diesem anberaumten Versammlung statt. Abwesende sind nicht wahlberechtigt.

Die Wahlzettel werden dem Rektor verschlossen übergeben und von diesem unter Zuziehung des Prorektors uneröffnet gezählt. Sodann wird unter Verlesung der Zettel die Zahl der auf jeden Kandidaten entfallenden Stimmen festgestellt; unbeschriebene Zettel gelten als nicht abgegeben.

Erhält in diesem Wahlgang keiner der Kandidaten mehr als die Hälfte der abgegebenen Stimmen, so wird eine zweite Wahl in derselben Weise vorgenommen.

Erhält auch bei der zweiten Wahl keiner der Kandidaten mehr als die Hälfte der abgegebenen Stimmen, so kommen diejenigen zwei Kandidaten, die in diesem Wahlgange die meisten Stimmen auf sich vereinigt haben, in die engere Wahl; sollte hierbei über eine Stimmengleichheit zu entscheiden sein, so geschieht dies durch das Los.

Ergibt die engere Wahl für den einen der Kandidaten eine einfache Mehrheit, so ist dieser gewählt. Bei Stimmengleichheit entscheidet das Los.

Die Annahme der Wahl kann nur aus bestimmten Gründen, über deren Zulänglichkeit der gesamte Lehrkörper entscheidet, abgelehnt werden.

Über die Wahlhandlung ist ein Protokoll aufzunehmen und von dem Rektor und dem Prorektor zu unterzeichnen.

Die Namen der gewählten Senatoren sind dem Verwaltungschef anzuzeigen.

§ 20

Der Senat hat die gemeinsamen Angelegenheiten der Technischen Hochschule zu verwalten. Ihm liegt insbesondere die Sorge für das allgemeine Wohl der Studierenden, sowie für die Entwicklung der Technischen Hochschule ob. Zu seiner Zuständigkeit gehört auch die Handhabung der Disziplin über die Studierenden nach Maßgabe der darüber ergangenen allgemeinen Vorschriften.

§ 21

Das Vorlesungsverzeichnis wird auf Grund der Vorschläge der Abteilungen vom Senat zusammengestellt und muß vierzehn Tage vor seiner Veröffentlichung dem Verwaltungschef zur Genehmigung vorgelegt werden.

§ 22

Die Beschlussfassung erfolgt ausschließlich in den Sitzungen.

§ 23

Der Rektor beruft die Sitzungen des Senats und führt in ihnen den Vorsitz. Auf schriftliches Verlangen von drei Mitgliedern ist er verpflichtet, eine Sitzung anzuberaumen.

Die Einladung zur Sitzung ist zugleich mit der Tagesordnung den Mitgliedern drei Tage vor der Sitzung zuzustellen.

Anträge, über die in einer Sitzung Beschluss gefasst werden soll, müssen in der Tagesordnung der Sitzung enthalten sein.

Jedes Mitglied des Senats kann zwei Tage vor der Sitzung die Aufnahme eines Gegenstandes in die Tagesordnung verlangen. Von der dadurch hervorgerufenen Veränderung der Tagesordnung ist den Mitgliedern spätestens am Tage vor der Sitzung Kenntnis zu geben.

§ 24

Der Senat ist beschlussfähig, wenn wenigstens die Hälfte seiner Mitglieder anwesend ist.

Die Abstimmung geschieht nach einfacher Mehrheit. Bei Stimmengleichheit gibt die Stimme des Rektors den Ausschlag.

Wahlen sind geheim; sie werden durch Karten auf dem Plenum, durch den Rektor und unter seiner Leitung, durchgeführt. Nicht anwesende sind nicht wahlberechtigt.

Kartenwahlzettel werden dem Rektor übergeben und von diesem unter Zuziehung des Prorektors uneröffnet gezählt. Sodann wird unter Verlesung der Karten die Zahl der auf jeden Kandidaten entfallenden Stimmen festgestellt; unbeschriebene Karten gelten als nicht abgegeben.

Erhält in diesem Wahlgang keiner der Kandidaten mehr als die Hälfte der abgegebenen Stimmen, so wird eine zweite Wahl in derselben Weise vorgenommen.

Erhält auch bei der zweiten Wahl keiner der Kandidaten mehr als die Hälfte der abgegebenen Stimmen, so kommen diejenigen zwei Kandidaten, die in diesem Wahlgange die meisten Stimmen auf sich vereinigt haben, in die engere Wahl; sollte hierbei über eine Stimmengleichheit zu entscheiden sein, so geschieht dies durch das Los.

Ergibt die engere Wahl für den einen der Kandidaten eine einfache Mehrheit, so ist dieser gewählt. Bei Stimmengleichheit entscheidet das Los.

Die Annahme der Wahl kann nur aus bestimmten Gründen, über deren Zulänglichkeit der gesamte Lehrkörper entscheidet, abgelehnt werden.

Über die Wahlhandlung ist ein Protokoll aufzunehmen und von dem Rektor und dem Prorektor zu unterzeichnen.

Die Namen der gewählten Senatoren sind dem Verwaltungschef anzuzeigen.

§ 20

Der Senat hat die gemeinsamen Angelegenheiten der Technischen Hochschule zu verwalten. Ihm liegt insbesondere die Sorge für das allgemeine Wohl der Studierenden, sowie für die Entwicklung der Technischen Hochschule ob. Zu seiner Zuständigkeit gehört auch die Handhabung der Disziplin über die Studierenden nach Maßgabe der darüber ergangenen allgemeinen Vorschriften.

§ 21

Das Vorlesungsverzeichnis wird auf Grund der Vorschläge der Abteilungen vom Senat zusammengestellt und muß vierzehn Tage vor seiner Veröffentlichung dem Verwaltungschef zur Genehmigung vorgelegt werden.

§ 22

Die Beschlussfassung erfolgt ausschließlich in den Sitzungen.

§ 23

Der Rektor beruft die Sitzungen des Senats und führt in ihnen den Vorsitz. Auf schriftliches Verlangen von drei Mitgliedern ist er verpflichtet, eine Sitzung anzuberaumen.

Die Einladung zur Sitzung ist zugleich mit der Tagesordnung den Mitgliedern drei Tage vor der Sitzung zuzustellen.

Anträge, über die in einer Sitzung Beschluss gefasst werden sollen, müssen in der Tagesordnung der Sitzung enthalten sein.

Jedes Mitglied des Senats kann zwei Tage vor der Sitzung die Aufnahme eines Gegenstandes in die Tagesordnung verlangen. Von der dadurch hervorgerufenen Veränderung der Tagesordnung ist den Mitgliedern spätestens am Tage vor der Sitzung Kenntnis zu geben.

§ 24

Der Senat ist beschlussfähig, wenn wenigstens die Hälfte seiner Mitglieder anwesend ist. Die Abstimmung geschieht nach einfacher Mehrheit. Bei Stimmengleichheit gibt die Stimme des Rektors den Ausschlag.

Über die Verhandlungen des Senats ist ein Protokoll zu führen und, nachdem es vorgelesen und genehmigt ist, von dem Rektor und dem Protokollführer zu unterzeichnen.

Jedes Mitglied kann verlangen, daß seine von der Mehrheit abweichende Meinung im Protokoll Erwähnung finde, sowie, daß sein Sondervotum dem Senatsbericht beigefügt und in ihm erwähnt werde.

§ 25

Die Mitglieder des Senats haben über alle Angelegenheiten, von denen sie in dieser ihrer Eigenschaft Kenntnis erhalten, Amtsverschwiegenheit zu beobachten.

§ 26

Die Berichte des Senats an den Verwaltungschef werden von dem Rektor, dem Prorektor und den Abteilungsvorstehern, die Entscheidungen des Senats in Disziplinarsachen von dem Rektor und dem Syndikus, alle übrigen Schriftstücke von dem Rektor allein vollzogen.

V

Die Angestellten der Technischen Hochschule

§ 27

Der Sekretär der Technischen Hochschule wird vom Verwaltungschef, die sonstigen Angestellten der Technischen Hochschule werden nach Benehmen mit dem Rektor beziehungsweise mit den Vorstehern der Anstalten der Technischen Hochschule von dem Kurator angenommen.

Der nächste Dienstvorgesetzte der Angestellten ist vorbehaltlich der Bestimmung des § 41 der Rektor.

VI

Die Studierenden

§ 28

Für die Studierenden gelten die vom Verwaltungschef besonders erlassenen Vorschriften.

§ 29

Die Aufnahme der Studierenden setzt die Zulassung durch die Immatrikulationskommission voraus. Sie erfolgt durch die förmliche Immatrikulation. Der Rektor trägt Namen, Heimatland, Geburtsort und Studienfach des Studierenden in die Matrikel der Technischen Hochschule ein. Die Studierenden geloben in die Hand des Rektors, die für sie erlassenen Vorschriften gewissenhaft zu befolgen und den Anordnungen der akademischen Obrigkeit gehorzaam zu sein. Hierauf wird den Studierenden die Immatrikulationsurkunde ausgehändigt.

§ 30

Nach vollzogener Immatrikulation haben sich die Studierenden bei dem Vorsteher derjenigen Abteilung zu melden, welcher sie angehören wollen, worauf die Eintragung in das Album der Abteilung durch den Abteilungsvorsteher (Inskription) erfolgt.

§ 31

Durch die Immatrikulation und Inskription erlangt der Studierende das akademische Bürgerrecht mit den sich daraus ergebenden Rechten und Pflichten.

§ 32

Das akademische Bürgerrecht geht verloren:

1. durch die Erteilung des Abgangszeugnisses,
2. durch disziplinarische Verweisung von der Technischen Hochschule,

Obrady senatu powinny być protokołowane. Po odczytaniu i przyjęciu protokołu podpisują go: rektor oraz trzymający pióro.

Każdy członek senatu ma prawo wymagać, aby o jego zdaniu, różniącym się od zapatrywania większości, była zrobiona wzmianka w protokule, jak również aby jego votum separatum było dołączone do sprawozdania senatu i w nim zaznaczone.

§ 25

Członkowie senatu obowiązani są z urzędu zachowywać tajemnicę we wszystkich sprawach, które stają się im wiadome, jako członkom senatu.

§ 26

Sprawozdanie senatu przeznaczone dla Szefa Administracji podpisują: rektor, prorektor i dziekan, uchwały senatu w sprawach dyscyplinarnych rektor i syndyk, wszystkie inne pisma rektor sam.

V

Funkcjonariusze Politechniki

§ 27

Sekretarza Politechniki mianuje Szef Administracji, a innych funkcjonariuszy Politechniki przyjmuje na służbę kurator w porozumieniu z rektorem, względnie z kierownikami zakładów Politechniki.

Bezpośrednim zwierzchnikiem funkcjonariuszy jest rektor, z zastrzeżeniem wypadku wymienionego w § 41.

VI

Studentenci

§ 28

Studentów obowiązują osobne przepisy, wydane przez Szefa Administracji.

§ 29

Przyjmowanie studentów odbywa się przez akt imatrykulacji na podstawie decyzji komisji imatrykulacyjnej. Rektor wpisuje do albumu Politechniki: nazwisko studenta, kraj rodzinny, miejsce urodzenia i przedmiot studjów.

Student ślubuje rektorowi przez podanie ręki, że będzie się stosował sumiennie do istniejących przepisów i będzie posłuszny rozporządzeniom władzy akademickiej, poczym otrzymuje matrykulę.

§ 30

Po dokonaniu imatrykulacji student zgłasza się do dziekana tego wydziału, do którego pragnie należeć, poczem dziekan zapisuje go do albumu wydziału (inskrypeja).

§ 31

Przez imatrykulację oraz inskrypeję student zyskuje obywatelstwo akademickie z przywiązanymi doń prawami i obowiązkami.

§ 32

Utrata obywatelstwa akademickiego następuje:

1. wskutek wydania świadectwa wystąpienia z Politechniki,
2. wskutek wydalenia z Politechniki w drodze dyscyplinarnej,

3. durch Streichung aus der Matrikel, wozu der Rektor befugt ist, wenn ein Studierender trotz erfolgter Verwarnung innerhalb der ersten drei Wochen nach dem vorgeschriebenen Anfang des Semesters nicht die vorgeschriebenen Vorlesungen belegt hat.

In den unter Ziffer 2 und 3 genannten Fällen wird der Verlust des akademischen Bürgerrechts durch Anschlag am Schwarzen Brett mitgeteilt.

§ 33

Jeder Studierende erhält bei seinem Abgange von der Technischen Hochschule auf seinen Antrag ein Abgangszeugnis, in welches die von ihm belegten Vorlesungen und Übungen nebst einem Vermerk über seine Führung aufgenommen werden.

VII

Die Vorlesungen

§ 34

Die Vorlesungen zerfallen in Vorträge und Übungen und werden im Vorlesungsverzeichnis und am Schwarzen Brett angekündigt.

Mit den Vorträgen in den einzelnen Disziplinen sind je nach dem Bedürfnis des Unterrichts praktische Übungen in den Zeichensälen oder in den Laboratorien, sowie Unterweisungen in den Sammlungsräumen und bei Exkursionen verbunden.

Das Nähere über die Höhe der Vorlesungshonorare findet sich in den Vorschriften für die Studierenden der Technischen Hochschule zu Warschau.

§ 35

Es steht jedem Studierenden frei, Vorlesungen, auch ohne daß er sie belegt hat, dreimal zu besuchen.

§ 36

Jeder Lehrer ist verpflichtet, die angekündigten Vorlesungen zu halten, wenn dazu drei immatrikulierte Studierende anwesend sind.

§ 37

Personen, die nicht immatrikuliert werden können, dürfen nur ausnahmsweise unter Beachtung der besonders hierfür erlassenen Bestimmungen zum Besuch von Vorlesungen zugelassen werden.

Die Beauftragten des Verwaltungschefs und der Kurator sind berechtigt, den Vorlesungen beizuwohnen.

VIII

Die Anstalten der Technischen Hochschule

§ 38.

Jede Anstalt der Technischen Hochschule (Bibliothek, Institute, Laboratorien usw.) erhält einen Vorsteher, der von dem Verwaltungschef ernannt wird.

§ 39

Der Vorsteher einer jeden Anstalt ist verpflichtet, die allgemeinen Zwecke der Wissenschaft durch möglichste Unterstützung der Bedürfnisse aller verwandten Anstalten der Technischen Hochschule zu fördern und am Ende des Sommersemesters einen Bericht über die Wirksamkeit seiner Anstalt in dem abgelaufenen Studienjahr an den Rektor zur Aufnahme in die Chronik der Technischen Hochschule einzureichen.

§ 40

Die Assistenten und die Angestellten der Anstalten werden auf Vorschlag des Vorstehers durch den Kurator angenommen.

3. wskutek wykreślenia z albumu Politechniki. Rektor ma prawo to uczynić, jeżeli student mimo napomnienia nie zapisał się w przeciągu pierwszych trzech tygodni po przepisany rozpocząciu semestru na przepisana liczbę wykładów.

W wypadkach, wymienionych w punktach 2. i 3, utrata obywatelstwa akademickiego powinna być ogłoszona na tablicy.

§ 33

Każdy student, opuszczający Politechnikę otrzymuje na żądanie świadectwo wystąpienia z wyszczególnieniem wykładów i ćwiczeń, na które był zapisany, i uwagami o prowadzeniu się.

VII

Wykłady

§ 34

Wykłady dzielą się na wykłady właściwe i ćwiczenia i zostają ogłaszane w spisie wykładów i na tablicy.

Z wykładami w poszczególnych działach nauki łączą się, w miarę potrzeby nauczania, ćwiczenia praktyczne w salach rysunkowych albo laboratorjach, jako też objaśnienia w pomieszczeniach zbiorów i na wycieczkach naukowych.

Blizsze szczegóły, dotyczące czesnego za wykłady, są zawarte w przepisach dla studentów Politechniki Warszawskiej.

§ 35

Każdy student ma prawo być obecnym na trzech wykładach przedmiotu bez uprzedniego zapisania się.

§ 36

Każdy wykładający jest obowiązany mieć zapowiedziane wykłady, o ile obecni są na nich trzej imatrikulowani studenci.

§ 37

Osoby, które nie mogą być imatrikulowane, mogą być dopuszczone do słuchania wykładów jedynie w drodze wyjątku z uwzględnieniem przepisów, wydanych specjalnie w tym celu.

Osobom, upoważnionym przez Szefa Administracji, oraz kuratorowi przysługuje prawo wstępu na wykłady.

VIII

Zakłady Politechniki

§ 38

Każdy zakład Politechniki (biblioteka, instytucy, laboratorja i t. d.) otrzymuje kierownika, mianowanego przez Szefa Administracji.

§ 39

Kierownik każdego z zakładów jest obowiązany popierać ogólne zadania nauki, przychodząc z pomocą w miarę możliwości wszystkim pokrewnym zakładom Politechniki w ich potrzebach. W końcu semestru letniego kierownik obowiązany jest złożyć na ręce rektora sprawozdanie z działalności zakładu za ubiegły rok akademicki w celu włączenia do kroniki Politechniki.

§ 40

Asystentów i funkcjonariuszy zakładów przyjmuje kurator na przedstawienie odnośnych kierowników.

§ 41

Der nächste Dienstvorgesetzte der Assistenten und Angestellten ist der Vorsteher.

IX

Preise und Stipendien

§ 42

Rektor und Senat können Stipendien für die Lehrzwecke der Technischen Hochschule und für Stipendien an Studierende nur annehmen, nachdem sie in jedem einzelnen Falle zuvor die Genehmigung des Verwaltungschefs dazu erhalten haben.

§ 43

Die Vorschriften über die Erteilung von Preisen an Studierende für die Bearbeitung wissenschaftlicher Aufgaben werden vom Akademischen Senat unter Genehmigung des Verwaltungschefs erlassen.

X

Schlussbestimmung

§ 44

Diese Satzung tritt am 1. Oktober 1916 in Kraft.

Warschau, den 24. August 1916.

Der Generalgouverneur
von Beseler.

Satzung

der Abteilungen der Technischen Hochschule
zu Warschau

I

Aufgabe und Rangstellung der Abteilungen

§ 1

Die Aufgabe der Abteilungen besteht in der Pflege und dem Unterricht der jeder von ihnen zugewiesenen Wissensgebiete (§ 4 der Satzung der Technischen Hochschule).

§ 2

Die Abteilungen sind befugt und auf Erfordern des Generalgouverneurs oder des Verwaltungschefs gehalten, über Gegenstände ihres Lehrbereichs wissenschaftliche Gutachten zu erstatten.

§ 3

Unbeschadet der Rechtsgleichheit aller Abteilungen nehmen diese die in § 4 der Satzung der Technischen Hochschule festgesetzte Reihenfolge ein und zeichnen auch in den vom Akademischen Senat ausgehenden Schriftstücken in dieser Ordnung durch ihren Abteilungsvorsteher. Dieses Rangverhältnis ist auch für die Aufführung im Personalverzeichnis und im Vorlesungsverzeichnis maßgebend.

§ 4

Jede Abteilung führt ein eigenes Siegel und bedient sich dessen in öffentlichen Ausfertigungen.

II

Die Lehrer der Abteilungen

§ 5

Der Lehrkörper jeder Abteilung setzt sich aus denjenigen Dozenten zusammen, die ihr gemäß dem Lehrauftrage angehören.

§ 41

Beim unmittelbaren Vorgesetzten der Assistenten und Angestellten ist der Vorsteher.

IX

Nagrody i stypendja

§ 42

Rektor i senat mają prawo przyjmować fundacje na cele naukowe Politechniki i na stypendja dla studentów jedynie po uprzednim otrzymaniu zezwolenia od Szefa Administracji w każdym poszczególnym przypadku.

§ 43

Przepisy, dotyczące przyznawania nagród studentom za opracowanie zadań naukowych, wydaje senat akademicki na zasadzie zezwolenia Szefa Administracji.

X

Postanowienie końcowe

§ 44

Statut powyższy nabiera mocy obowiązującej z dniem 1 października 1916 r.

Warszawa, dnia 24 sierpnia 1916 r.

Jenerał-Gubernator
von Beseler.

Ustawa Wydziałów Politechniki
Warszawskiej

I

Zadanie i stanowisko wydziałów

§ 1

Zadaniem wydziałów jest pielegnowanie i nauczanie powierzonych im działów wiedzy (§ 4 statutu Politechniki Warszawskiej).

§ 2

Wydziały są uprawnione, a na żądanie Jenerał-Gubernatora lub Szefa Administracji, obowiązane, wydawać opinie naukowe w przedmiotach, wchodzących w zakres gałęzi wiedzy, powierzonych im pieczy.

§ 3

Bez uchybienia równorzędnemu stanowisku prawnemu wszystkich wydziałów przysługują im miejsca po porządku, ustanowionym w § 4 statutu Politechniki i w tym samym porządku podpisują, w osobie dziekana, wszelkie dokumenty, wychodzące od senatu akademickiego. Ten porządek kolejny winien być zachowany również przy sporządzaniu list składu osobowego i spisu wykładów.

§ 4

Każdy wydział posiada własną pieczęć, której używa do dokumentów o charakterze oficjalnym.

II

Nauczyciele wydziałów

§ 5

Ciało nauczycielskie każdego wydziału składa się z tych wykładających, którzy z uwagi na wykładany przedmiot do niego należą.

§ 6

Jeder neuernannte Lehrer wird, nachdem er vom Rektor verpflichtet ist (§ 7 der Satzung der Technischen Hochschule), in einer Sitzung der Abteilung durch den Abteilungsvorsteher eingeführt.

Sein Name und die wichtigsten Umstände seines Lebens werden in das Album der Abteilung eingetragen. Die Eintragungen sind auf dem Laufenden zu halten.

§ 7

Alle Lehrer der Abteilung sind verpflichtet, sich regelmäßig an den Geschäften der Abteilung zu beteiligen und insbesondere den Sitzungen beizuwohnen.

III

Der Abteilungsvorsteher

§ 8

Jede Abteilung wählt binnen zehn Tagen nach dem Beginn des Wintersemesters einen Abteilungsvorsteher. Die Abteilungen haben die Wahlen nacheinander in der in § 3 gegebenen Reihenfolge vorzunehmen. Ein Dozent, der von einer Abteilung gewählt ist, verliert damit die Wählbarkeit für die folgenden Abteilungen.

Der Abteilungsvorsteher wird mit einfacher Stimmenmehrheit gewählt. Die Wahl ist geheim und schriftlich und findet unter dem Vorsitz des amtierenden Abteilungsvorstehers in einer von diesem anberaumten Versammlung statt. Abwesende sind nicht wahlberechtigt.

Die Wahlzettel werden dem Abteilungsvorsteher verschlossen übergeben und von diesem uneröffnet gezählt. Sodann wird unter Verlesung der Zettel die Zahl der auf jeden Kandidaten entfallenden Stimmen festgestellt; unbeschriebene Zettel gelten als nicht abgegeben.

Gehört in dem Wahlgange keiner der Kandidaten mehr als die Hälfte der abgegebenen Stimmen, so kommen diejenigen zwei Kandidaten, welche die meisten Stimmen auf sich vereinigt haben, in die engere Wahl. Sollte hierbei über eine Stimmengleichheit zu entscheiden sein, so geschieht dies durch das Los.

Erlaubt die engere Wahl für den einen der Kandidaten eine einfache Mehrheit, so ist dieser gewählt. Bei Stimmengleichheit entscheidet das Los.

Die Annahme der Wahl kann nur aus bestimmten Gründen, über deren Zulänglichkeit die Abteilung entscheidet, abgelehnt werden.

Der Name der gewählten Abteilungsvorsteher ist dem Verwaltungschef anzuzeigen.

§ 9

Der Abteilungsvorsteher vertritt die Abteilung nach außen sowie im Senat.

§ 10

Der Abteilungsvorsteher leitet die Geschäfte der Abteilung; er führt in den Sitzungen der Abteilung und der von ihr gewählten Ausschüsse den Vorsitz.

Zur selbständigen Erledigung von Angelegenheiten der Abteilung ist er berechtigt, wenn und soweit ihm dazu eine Ermächtigung von Seiten der Abteilung gegeben ist.

§ 11

Der Abteilungsvorsteher hat den Fleiß und die sittliche Haltung der der Abteilung angehörigen Studierenden zu überwachen und ihnen bei Verletzung ihrer akademischen Pflichten geeignete Vorhaltungen zu machen.

§ 6

Každy nowomianowany wykładowca, po złożeniu przyrzeczenia rektorowi (§ 7 statutu Politechniki), zostaje wprowadzony przez dziekana podczas posiedzenia wydziału.

Nazwisko jego i najważniejsze szczegóły życia zostają wpisane do albumu wydziału. Dane o przebiegu życia powinny być stale uzupełniane.

§ 7

Wszyscy wykładowcy wydziału są obowiązani brać stale czynny udział w sprawach wydziału, zwłaszcza bywać na posiedzeniach wydziału.

III

Dziekan wydziału

§ 8

Každy wydział wybiera, w ciągu pierwszych dziesięciu dni po rozpoczęciu półrocza zimowego, swego dziekana. Wydziały powinny dopełniać wyboru jeden po drugim, w porządku ustanowionym w § 3. Wykładowcy wybrani przez jeden z wydziałów, traci prawo do zostania wybranym przez wydziały następne.

Dziekana wybiera się prostą większością głosów. Wybory są tajne; odbywają się za pomocą kartek na posiedzeniu zwołanym przez urzędującego dziekana i pod jego przewodnictwem. Nieobecni nie mogą brać udziału w wyborach.

Kartki wyborcze, złożone pismem do wewnątrz, zostają doręczone dziekanowi i bez otwierania przez niego przeliczone. Następnie przy odczytywaniu kartek stwierdza się ilość głosów, oddanych na każdego z kandydatów; kartki białe nie są brane w rachubę.

Jeżeli przy tym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzyma więcej niż połowy głosów oddanych, odbywają się wybory ściślejsze pomiędzy tymi dwoma kandydatami, którzy otrzymali największą ilość głosów; o ile przytem okaże się konieczność decydowania o kandydatach wobec równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Jeżeli w wyborach ściślejszych otrzymał jeden z kandydatów prostą większość głosów, to tym samym został wybrany; w razie równości głosów rozstrzyga losowanie.

Od przyjęcia wyboru wolno uchylić się jedynie z powodów ściśle określonych i uznanych przez wydział za wystarczające.

Nazwisko wybranego dziekana winno być podane Szefowi Administracji.

§ 9

Dziekan reprezentuje wydział na zewnątrz i w senacie.

§ 10

Dziekan zarządza sprawami wydziału, przewodniczy na posiedzeniach wydziału i komisji wybranych przez wydział.

Do samodzielnego załatwiania spraw wydziału dziekan jest uprawniony, jeżeli i oile otrzymała na to upoważnienie od wydziału.

§ 11

Obowiązkiem dziekana jest czuwać nad przykładaniem się do nauk i dobrym prowadzeniem się studentów, należących do wydziału, i udzielać im stosownych napomnień w wypadkach uchybień przeciwko obowiązkowi akademickim.

§ 12

Der Abteilungsvorsteher öffnet die der Abteilung zugehenden Schriftstücke und zeichnet namens der Abteilung die Berichte an den Verwaltungschef, sowie die sonstigen Schreiben und Urkunden.

Er bewahrt Stempel, Siegel und Schlüssel der Abteilung und verwaltet ihre Akten und ihre Registratur.

Er führt ein Tagebuch, in das alle wichtigeren Ein- und Ausgänge, insbesondere der schriftliche Verkehr mit den Behörden, eingetragen werden. Die Eingänge und die Urkunden der Ausgänge hat er zu den Akten zu bringen.

§ 13

Der Abteilungsvorsteher hat das Recht, in Abteilungs-sachen die Unterstützung des Sekretariats sowie die Dienste der Bedelle in Anspruch zu nehmen.

§ 14

In Behinderungsfällen wird der Abteilungsvorsteher durch den Abteilungsvorsteher des abgelaufenen Studienjahres vertreten. In der Abteilung für Bauingenieurwesen ist Vertreter der Abteilungsvorsteher der Abteilung für Bauingenieurwesen und Kulturingenieurwesen im abgelaufenen Studienjahr. In der Abteilung für Kulturingenieurwesen fungiert als Vertreter das dem Lebensalter nach älteste Mitglied.

IV

Die Verhandlungen und Beschlüsse der Abteilung

§ 15

Die Beschlüsse der Abteilung werden in Sitzungen oder durch Umlauf gefaßt.

Die Wahl der Verhandlungsart ist dem Abteilungsvorsteher überlassen. Wenn sich aber ein Mitglied der Abteilung gegen die Erledigung durch Umlauf ausspricht, so ist die Sache auf die Tagesordnung der nächsten Sitzung zu setzen.

Eine Sache, bei der es auf besondere wissenschaftliche Kenntnis ankommt, ist zuerst den Abteilungsmitgliedern vorzulegen, in deren besonderes Fach sie einschlägt.

Während der Ferien sollen Verhandlungen der Abteilung nur in dringenden Fällen stattfinden.

§ 16

Zu den Sitzungen der Abteilung ladet der Abteilungsvorsteher die Mitglieder drei Tage vorher schriftlich unter Bekanntgabe der Tagesordnung ein.

Auf schriftliches Verlangen von mindestens drei Mitgliedern der Abteilung ist der Abteilungsvorsteher verpflichtet, eine Sitzung einzuberufen.

Wer in der Sitzung nicht erscheinen kann, hat den Abteilungsvorsteher rechtzeitig zu benachrichtigen.

§ 17

Anträge, über die in einer Sitzung Beschluß gefaßt werden soll, müssen in der Tagesordnung der Sitzung enthalten sein.

Jedes Mitglied der Abteilung kann zwei Tage vor der Sitzung die Aufnahme eines Gegenstandes in die Tagesordnung beantragen. Von der dadurch hervorgerufenen Veränderung der Tagesordnung ist den Mitgliedern spätestens am Tage vor der Sitzung Kenntnis zu geben.

§ 12

Dziekan otwiera korespondencję, wpływającą do wydziału oraz podpisuje w imieniu wydziału sprawozdania dla Szefa Administracji, jako też inne pisma i dokumenty.

Dziekan przechowuje stemple, pieczęć i klucze wydziału i zarządza jego biurem.

Dziekan prowadzi dziennik, do którego wpisuje się cała ważniejsza korespondencja, wpływająca i wysyłana, zwłaszcza korespondencja z władzami.

Listy wpływające i bruljony listów wysyłanych, dziekan powinien składać do akt.

§ 13

Dziekan ma prawo w sprawach wydziału wymagać pomocy sekretarjatu, jako też usług woźnych.

§ 14

W razie przeszkody w urzędowaniu dziekana zastępuje go dziekan z ubiegłego roku akademickiego. Na wydziale inżynierji budowlanej zastępcą jest dziekan wydziału inżynierji budowlanej i rolnej z ubiegłego roku akademickiego. Na wydziale inżynierji rolnej obowiązki zastępcy dziekana pełni członek wydziału wiekiem najstarszy.

IV

Obrady i postanowienia wydziału

§ 15

Postanowienia wydziału zapadają na posiedzeniach wydziału, lub drogą kurendy.

Wybór sposobu obradowania pozostawia się uznaniu dziekana. Jeżeli jednak jeden z członków wydziału wypowie się przeciwko załatwieniu sprawy przez kurendę, sprawa powinna być umieszczona na porządku obrad najbliższego posiedzenia.

Sprawa, wymagająca wiedzy naukowej specjalnej, powinna być uprzednio oddana do rozpatrzenia tym członkom wydziału, którzy właśnie ten dział nauki uprawiają.

Podczas ferji obrady wydziału mają się odbywać tylko w wypadkach niecierpiących zwłoki.

§ 16

Członków na posiedzenie wydziału dziekan zaprasza listownie na trzy dni przed posiedzeniem, wraz z podaniem porządku obrad.

Na piśmienne żądanie conajmniej trzech członków wydziału dziekan jest obowiązany zwołać posiedzenie wydziału.

Członek, który nie może być obecny na posiedzeniu wydziału, powinien zawiadomić o tem w porę dziekana.

§ 17

Wnioski, co do których ma zapasć uchwała na posiedzeniu wydziału, powinny być umieszczone na porządku obrad tegoż posiedzenia.

Każdy członek wydziału ma prawo na dwa dni przed posiedzeniem zarządzać wprowadzenia sprawy na porządek obrad. Wywołana przez to zmiana porządku obrad powinna być podana do wiadomości członków wydziału najpóźniej w przeddzień posiedzenia.

Betrifft ein Gegenstand der Tagesordnung ein Mitglied der Abteilung, das am Erscheinen verhindert ist, oder das von ihm vertretene Behrfach, so ist der Gegenstand auf Verlangen von der Tagesordnung abzusetzen und in die einer späteren Sitzung aufzunehmen.

§ 18

Bei Abstimmungen entscheidet die Mehrheit der Anwesenden; bei Stimmengleichheit gibt die Stimme des Abteilungsvorstehers den Ausschlag. Zur Beschlußfähigkeit ist die Anwesenheit der Hälfte der Mitglieder der Abteilung erforderlich.

Wer bei der Abstimmung in der Minderheit geblieben ist, kann verlangen, daß seine abweichende Meinung in dem Protokoll Erwähnung finde, sowie daß sein Sondervotum dem Bericht der Abteilung beigelegt und in ihm erwähnt werde. Jedoch muß dieses Verlangen unmittelbar nach der Abstimmung angekündigt und das abweichende Votum binnen drei Tagen dem Abteilungsvorsteher eingereicht werden.

§ 19

In der Sitzung der Abteilung führt ein von der Abteilung gewähltes Mitglied das Protokoll. Dieses soll vornehmlich die in der Sitzung gefaßten Beschlüsse enthalten. Es wird am Schluß der Sitzung verlesen und nach Genehmigung durch die Abteilung vom Abteilungsvorsteher und Protokollführer unterzeichnet.

§ 20

Die Mitglieder der Abteilung haben über Angelegenheiten, von denen sie in dieser Eigenschaft Kenntnis erhalten, Amtsverschwiegenheit zu beobachten.

V

Die Vorlesungen

§ 21

Der Abteilungsvorsteher hat dafür zu sorgen, daß die Vorschläge der Abteilung für das Vorlesungsverzeichnis dem Senat rechtzeitig zugehen (§ 21 der Satzung der Technischen Hochschule).

Jede nachträgliche Änderung in der Ankündigung der Vorlesungen und Übungen muß der Abteilung und dem Rektor der Technischen Hochschule angezeigt werden. Diesem liegt ob, die nach § 21 der Satzung der Technischen Hochschule erforderliche Genehmigung des Verwaltungschefs nachzusuchen.

§ 22

Will ein Dozent eine Vorlesung unter den Vorlesungen einer Abteilung ankündigen, der er nicht angehört, so hat er die Zustimmung dieser Abteilung einzuholen.

VI

Schlußbestimmung

§ 23

Diese Satzung tritt am 1. Oktober 1916 in Kraft.

Warschau, den 24. August 1916.

Der Generalgouverneur
von Besefer.

Jeżeli jeden z punktów porządku obrad dotyczy członka wydziału, który na posiedzenie przybyć nie może, albo gałęzi wiedzy przez niego reprezentowanej, to taki punkt na żądanie powinien być usunięty z porządku obrad i umieszczony na porządku obrad jednego z następnych posiedzeń.

§ 18

W głosowaniu rozstrzyga większość obecnych; w razie równości głosów przeważa głos dziekana. Do prawomocności uchwał wymagana jest obecność połowy liczby członków wydziału.

Każdy członek wydziału, który podczas głosowania pozostał w mniejszości, ma prawo wymagać, aby o jego zdaniu, różniącym się od zapatrywania większości, była zrobiona wzmianka w protokule i aby jego votum separatum zostało dołączone do sprawozdania wydziału i tam zaznaczone. Jednakże żądanie to powinno być wyrażone bezpośrednio po głosowaniu, a votum separatum doręczone dziekanowi w ciągu trzech dni.

§ 19.

Na posiedzeniach wydziału protokół prowadzi wybrany w tym celu członek wydziału. Protokół powinien zawierać przede wszystkim uchwały, powzięte na posiedzeniu. Przy końcu posiedzenia protokół zostaje odczytany i, po przyjęciu przez wydział, podpisany przez dziekana i trzymającego pióro.

§ 20

Członkowie wydziału obowiązani są z urzędu zachowywać tajemnicę we wszystkich sprawach, które stają się im wiadome, jako członkom wydziału.

V

Wykłady

§ 21

Dziekan jest obowiązany dbać o to, aby propozycje wydziału, dotyczące spisu wykładów, były w porę przedstawione senatowi.

Każda późniejsza zmiana w ogłoszeniach o wykładach i ćwiczeniach powinna być podana do wiadomości wydziału i rektora Politechniki. Do rektora należy wyjednanie zatwierdzenia Szefa Administracji, wymagane na zasadzie § 21 statutu Politechniki.

§ 22

Jeżeli który z wykładających pragnie zapowiedzieć wykłady na wydziale, którego nie jest członkiem, powinien na to uzyskać zgodę danego wydziału.

VI

Postanowienie końcowe

§ 23

Ustawa niniejsza nabiera mocy obowiązującej z dniem 1 października 1916 r.

Warszawa, dnia 24 września 1916 r.

Jenerał-Gubernator
von Beseler.

154.

Verordnung

betreffend die Aufhebung der Verordnung über das Verbot des Handels mit Goldmünzen.

§ 1.

Die Verordnung betreffend Verbot des Uginhandels mit Goldmünzen, sowie der Ausfuhr und Durchfuhr von Gold vom 4. Dezember 1915 (W. Bl. Nr. 14, Ziff. 44) wird aufgehoben.

§ 2.

Diese Verordnung tritt sofort in Kraft.

Warschau, den 4. Oktober 1916.

Der Generalgouverneur
von Beseler.

155.

Verordnung

betreffend die Abänderung der Verordnung über gewerbliche Schutzrechte deutscher Reichsangehöriger (W. Bl. Nr. 25, Ziffer 70) vom 11. März 1916.

§ 1.

Der Absatz II des § 2 der Verordnung über gewerbliche Schutzrechte deutscher Reichsangehöriger (W. Bl. Nr. 25, Ziffer 70) vom 11. März 1916 erhält folgende Fassung:

„Die Strafverfolgung tritt nur auf Antrag des Berechtigten ein. Die Zurücknahme des Antrages ist zulässig. Personen, die ihren Sitz oder Wohnsitz nicht im Gebiete des Deutschen Reiches, des Generalgouvernements Warschau, Oesterreich-Ungarns oder des österreichisch-ungarischen Okkupationsgebietes haben, sind zum Antrage nicht berechtigt.“

§ 2.

Diese Verordnung tritt sofort in Kraft.

Warschau, den 4. Oktober 1916.

Der Generalgouverneur
von Beseler.

156.

Verordnung.

Der § 23 der Verordnung über die Sicherstellung der Ernte vom 21. Juni 1916, Verwaltungsblatt Nr. 36, erhält folgenden Absatz 2:

Der Kreischef (Polizeipräsident) ist berechtigt, die Lieferung landwirtschaftlicher Erzeugnisse durch Zwangsstrafen gegen ganze Gemeinden oder einzelne Dorfschaften zu erzwingen. Die Zwangsstrafe darf die Höhe von 20 000 Mark nicht übersteigen.

Warschau, den 26. September 1916.

Der Generalgouverneur
von Beseler.

154.

Rozporządzenie

o uchyleniu rozporządzenia, dotyczącego zakazu handlu złotymi monetami.

1.

Rozporządzenie, dotyczące zakazu handlu złotymi monetami oraz wywozu i przewozu złota z dnia 4 grudnia 1915 r. (Dz. rozp. 14 Nr. 44) zostaje uchylone.

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie otrzymuje natychmiast moc obowiązującą.

Warszawa, dnia 4 października 1916 r.

871] Jenerał-Gubernator
von Beseler.

155.

Rozporządzenie

w przedmiocie zmiany rozporządzenia o zabezpieczeniu praw poddanych niemieckich w dziedzinie przemysłu (Dz. rozp. Nr. 25 cyfra 70) z dnia 11 marca 1916 r.

§ 1.

Ustęp II-i § 2-go rozporządzenia o zabezpieczeniu praw poddanych niemieckich w dziedzinie przemysłu (Dz. rozp. Nr. 25 cyfra 70) z dnia 11 marca 1916 r. będzie brzmiał jak następuje:

„Dochodzenie karne wszczyna się tylko na wniosek osoby uprawnionej. Cofnięcie wniosku jest dozwolone. Osoby, których siedziba lub zamieszkanie nie znajduje się w obrębie Rzeszy Niemieckiej, Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego, Austro-Węgier lub na terenie okupacji Austro-Węgierskiej, nie są mocne żądać ukarania winnego.“

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie otrzymuje natychmiast moc obowiązującą.

Warszawa, dnia 4 października 1916 r.

872] Jenerał - Gubernator
von Beseler.

156.

Rozporządzenie.

Do § 23 rozporządzenia z dnia 21 lipca 1916 r., dotyczącego zabezpieczenia zbiorów, Dziennik Rozporządzeń № 36 dochodzi następujący ustęp 2.

Naczelnikowi powiatu (prezydentowi policji) przysługuje prawo zmuszenia karami przymusowymi całych gmin lub poszczególnych wsi do dostawy ziemiopłodów. Kara przymusowa nie powinna przekroczyć 20 000 marek.

Warszawa, dnia 26 września 1916 r.

858] Jenerał-Gubernator
von Beseler.